

ПРВИ ШТАБ ПРВЕ ПРОЛЕТЕРСКЕ НОУ БРИГАДЕ

Коча Поповић, командант

*Филип Кљајић Фића,
политички комесар*

*Данило Лекић Шпанац,
заменик команданта*

*Мијалко Тодоровић Плави,
заменик политичког комесара*

*

ШТАБ ПРВОГ БАТАЉОНА (ЦРНОГОРСКОГ)

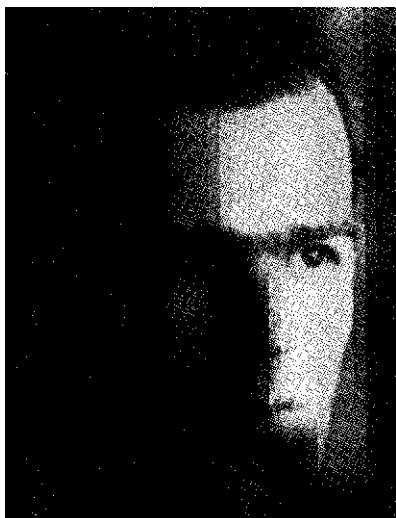

*Петар Бетковић Перо,
командант*

*Јован Капичић Јово,
политички комесар*

*Андрија Ломпар Андро,
заменик команданта*

*Владимир Шћекић Владо,
заменик политичког комесара*

ШТАБ ДРУГОГ БАТАЉОНА (ЦРНОГОРСКОГ)

*Радован Вукановић,
командант*

*Мојсије Митровић,
политички комесар*

*Васо Јовановић,
заменик команданта*

*Миљија Секуловић,
заменик политичког комесара*

ШТАБ ТРЕЋЕГ БАТАЉОНА (КРАГУЈЕВ АЧКОГ)

*Радисав Недељковић Раја,
командант*

*Саво Радојчић Феђа,
политинки комесар*

*Воја Радић,
заменик команданта*

*Душан Кораћ, заменик
политичког комесара*

ШТАБ ЧЕТВРТОГ БАТАЉОНА (КРАЉЕВАЧКОГ)

Павле Јакшић, командант

*Миро Драгишић Пипер,
политички комесар*

*Момчило Петровић Трша,
заменик политичког комесара*

*Миле. Павичић,
начелник штаба*

ШТАБ ПЕТОГ БАТАЉОНА (ШУМАДИЈСКОГ)

Милан Илић Чича
Шумадијски, командант

Вељко Томић, заменик
команданта и уједно командир
1. чете

Драгослав Павловић Шиља,
политички комесар
Станко Пингалашевић,
заменик политичког комесара
и уједно политички комесар
1. чете

ШТАБ ШЕСТОГ БАТАЉОНА (БЕОГРАДСКОГ)

*Миладин Ивановић,
командант*

*Чедомир Миндеровић Чеда,
политички комесар*

*Павле Илић Вељко,
заменик команданта*

*Иван Вондрачек Вањка,
заменик политичког комесара*

ШТАБ БАТАЉОНА „ГАРИБАЛДИ“

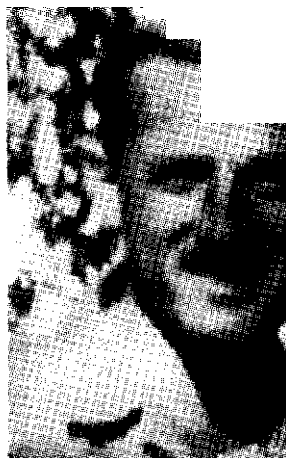
И ишч счсо ЕГш, комсидант

*Паге Мон§НагсН,
други командант*

*Сгшерре Мага\$,
трећи командант*

*Јован Вујошевић ЈЈола,
политички комесар*

т

*Јован Пејковић Кеза,
начелник штаба*

*Миро Опат Тшан,
политички комесар*

СПИСАК припадника Прве
пролетерске народноослободилачке
ударне бригаде на дан формирања
21. XII 1941. године

ШТАБ БРИГАДЕ*

ПОПОВИЋ КОЧА, командант
ЈЕКИЋ ДАНИЛО ШПАНАЦ, заменик команданта
КЉАЈИЋ ФИЈИП ФИЋА, политички комесар
ТОДОРОВИЋ МИЈАЈКО ПЛАВИ, заменик политичког коме-
сара

БРИГАДНИ САНИТЕТ**	ВУЧИНИЋ-ПАВИЋЕВИЋ БРАНКА, болничарка
БОЖОВИЋ др БОРИСЛАВ БОРА, референт санитета	ВУКАНОВИЋ-ЈОВАНОВИЋ ЉУБИЦА, болничарка
ЈОВАНОВИЋ КСЕНИЈА, болничарка	ВУКАШИНОВИЋ-ДУЛЕ- ТИЋ ЈУЛИЈА, болни- чарка
ЈОВАНОВИЋ МИЉУША, болничарка	ВУКАШИНОВИЋ-ВУКО- ВИЋ МИЛКА
СИМОВИЋ СТЕФАНИЈА СТЕФА, болничарка	ЖИВКОВИЋ ЉУБИЦА

ПРВИ БАТАЉОН (ЦРНОГОРСКИ)***

ШТАБ БАТАЉОНА	КАПИЧИЋ ЈОВАН ЈОВО, политички комесар
ЋЕТКОВИЋ ПЕТАР ПЕРО, командант	ЛОМПАР АНДРИЈА АНДРО, заменик команданта

*Рапорт пред стројем бригаде у Рудом, 21. XII 1941. године, предао је врховном команданту Титу политички комесар бригаде Филип Кљајић Фића. Остали чланови штаба дошли су касније у састав бригаде.

**Хируршка екипа је ушла у састав бригаде у Фочи, фебруара 1942. године.

***Формирању бригаде у Рудом присуствовало је више бораца и старешина Црногорског НОП одреда за операцију у Санцаку, који су, 23. XII 1941. године, враћени у Црну Гору. Међу њима највише је било припадника Ловћенског батаљона и то: Никола Бановић, Војислав Биљановић, Драго Дагчевић, Петар Зеновић, Блажо Јанковић, Андрија Клаић, Бошко Куљача, Јанко Лопичић, Стево Лопичић, Владо Лучић, Панто Митровић, Саво Медин, Новак Петричевић, Иван Стругар, Никиша Стругар, Илија Срзентић и Јово Станишић. Због болести враћен је и Ђуро Петровић.

ШЧЕКИЋ ВЛАДИМИР ВЛА-
ДО, заменик комесара
ПОПОВИЋ ИВО ЂАНИ, ре-
рент санитета
ЧЕТКОВИЋ-КАПИЧИЋ
МИЛЕВА МИЛА, болничарка
ЂЕТКОВИЋ ТОМО
ЛАГАТОР ШПИРО, курир
ПОПИВОДА ПЕТАР, курир

1. ЧЕТА

ВОЈВОДИЋ ГАЈО, командир
ВУКИЋЕВИЋ ЂОКО, поли-
тички комесар
ДАПЧЕВИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО, заменик командира
ЛЕКИЋ А. РИСТО, заменик
политичког комесара

БАРЈАМОВИЋ ЈОВАН
БОРОЗАН ПАВЛЕ

ЦРНЧЕВИЋ АКСЕНТИЈЕ
ЦРНЧЕВИЋ ПЕТАР ПЕШО
ЦРНЧЕВИЋ ВУЧЕТА
ЦРВЕНКО БЛАЖО
ЦРВЕНКО ВЛАДО

ДАБАНОВИЋ МИТАР
ДАБАНОВИЋ ШПИРО
ДАПЧЕВИЋ ИВО
ДРЕЦУН СВЕТО

ЂУКАНОВИЋ БЛАЖО
ЂУКАНОВИЋ НИКОЛА
ЂУРАШЕВИЋ НИКОЛА НИ-
КО

ГАЗИВОДА ПЕТАР

ЈОВИЋЕВИЋ ПАВЛЕ

КНЕЖЕВИЋ ЈОВАН
КОСТИЋ ЂОКО

ЛЕКИЋ БЛАЖО
ЛЕКИЋ Ј. РИСТО
ЛОПИЧИЋ ЂОКО
ЛОПИЧИЋ УРОШ

МАРТИНОВИЋ ДАНИЦА,
болничарка
МАШАНОВИЋ БОЖИДАР
МИХАЉЕВИЋ БРАНКО

НИКАЉЕВИЋ САВО

ОРЛАНДИЋ БОЖО
ОРЛАНДИЋ ШПИРО, водник

ПЕЈАКОВИЋ ВЛАДО
ПЕТРИЧЕВИЋ МИЛАН
ПЕТРОВИЋ ЂУРО
ПРЉА БОЖО
ПРЉА ПЕТАР
ПУРЛИЈА ВОЈИСЛАВ МИ-
ШО

РАДУЛОВИЋ ЈОВАН ЈОВО
РАДОМАН МАРКО
РОЛОВИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО

ШАБАН ВИДО

ТАТАР ЛАБУД
ТОМОВИЋ ЈОВАН ЈОВО

ВОЈВОДИЋ ЂОКО, десетар
ВОЈВОДИЋ ЂУРО
ВОЈВОДИЋ КОСТА
ВОЈВОДИЋ ТОМО
ВОЈВОДИЋ ВЕЛИША
ВУЧЕНИЋ-МИЛУТИНО-
ВИЋ КОСАРА, болничарка
ВУЧКОВИЋ БЛАЖО
ВУЧКОВИЋ ЈОВАН
ВУЈОВИЋ ЂУРО ШПАНАЦ
ВУЈОВИЋ МАРКО ЗЕКО
ВУКИЧЕВИЋ МИЛУТИН
ВУЛЕНИЋ МАРКО

2. ЧЕТА

БУРИЋ САВО, командир
ПОПОВИЋ ЈОВАНЈОВО,
политички комесар
ВЛАХОВИЋ ДУШАН
ЛОНЧАРЕВИЋ ЂУРО, заме-
ник политичког комесара

АБРАМОВИЋ ВОЈИН ВОЈО,
десетар

БАЈАГИЋ МИЛИЋ
БАЈОВИЋ ФИЛИП
БАТРИЧЕВИЋ ПАВЛЕ, десе-
тар
БИГОВИЋ БОЖО
БИГОВИЋ МИЛАН

ЧОГУРИЋ МИЉАН

ДЕДЕИЋ БОШКО ПОП
ДЕРВИШ МАТО
ДРАГОВИЋ СПАСОЈЕ

ЂУКАНОВИЋ САВО

ФРАНОВИЋ МИЛОШ

ГАРДАШЕВИЋ БОЖО, десе-
тар
ГАРДАШЕВИЋ РАДОВАН

КРИВОКАПИЋ МИЛОШ

МАРИНОВИЋ ЂУРО
МАРИНОВИЋ НИКОЛА
МАРТИНОВИЋ ЉУБО
МЕДИГОВИЋ КРСТО
МИЋУНОВИЋ МИРКО
МИЛУТИНОВИЋ-ШПАДИ-
ЈЕР СТАНКА, болничарка

ПАВИЋЕВИЋ МИРОЈЕ, вод-
ник
ПАВЛОВИЋ ИВО

ПОПИВОДА БЛАЖО
ПОПОВИЋ РАДОВАН

СРЗЕНТИЋ ШПИРО
СТАНИШИЋ Н. МАРКО
СТАРИ, десетар
СТАНИШИЋ Ф. МАРКО

ШАБАН ДУШАН
ШПАДИЈЕР ШПИРО, водник

ВЛАХОВИЋ ДРАГУТИН
ВЛАХОВИЋ ДУЊА, болни-
чарка
ВЛАХОВИЋ МИЛИЈА
ВЛАХОВИЋ ВУКО
ВУКЧЕВИЋ ЂОКО
ВУЈОВИЋ ШПИРО

ЗЕНОВИЋ МАРКО
ЗЕНОВИЋ МИЛАН
ЗОГОВИЋ ВУЈАДИН

3. ЧЕТА

ВУКИЧЕВИЋ СЕКУЛА, ко-
мандир
МАРЈАНОВИЋ АЛЕКСАН-
ДАР ЛЕКО, политички ко-
месар
КОРАЋ РАЈКО, водник и за-
меник командира
ЖИВКОВИЋ ЖИВКО, заме-
ник политичког комесара

АНЂЕЛИЋ БРАНКО

БАЈИЋ КРСТО
БАКИЋ РАДОВАН
БЕШИРЕВИЋ ХАМИД
БОЈОВИЋ МИЛОРАД РАДЕ
БОЈОВИЋ СТРАДО
БОРИЧИЋ МИЛО
БУЛАТОВИЋ ЈЕЛЕНА, бол-
ничарка
БУЛАТОВИЋ РАДУЛЕ

ЂИРОВИЋ ЈАНКО, водник
ЂОРАЦ СВЕТОЗАР

ДАШИЋ МИЛИСАВ
ДОРИЋ ЈУСУФ
ДРАГОВИЋ ЈАКША
ДРАШКОВИЋ МИЛОРАД
ДРПЉАНИН ТАЛЕ

ЂУКИЋ ГОЈКО
ЂУКИЋ МИЛИЈА
ЂУКИЋ ВУКСАН

ГОШОВИЋ СПАСОЈЕ

ЈАНКОВИЋ ИВАН
ЈАНКОВИЋ РАЈКО
ЈОВАНОВИЋ БАТРИЋ
ЈОВОВИЋ ВОЈИСЛАВ

КОВИЈАНИЋ БЕЋИР
КОМАТИНА МИЛОШ

ЛУТОВАЦ ДРАГУТИН
ЛУТОВАЦ МИЛУН

МАСЛОВАРИЋ ВОЈИСЛАВ
МАШКОВИЋ САВО

НЕДИЋ ДУШАН
НЕДОВИЋ МИХАИЛО
НОВОВИЋ МИРКО

РАКОЧЕВИЋ МИЛИЋ ДОК-
ТОР
РАКОЧЕВИЋ САВО

СИМОНОВИЋ ДАНИЛО
СИМОНОВИЋ ПЕТАР
СТИЈОВИЋ МИЛОЊА

ШЋЕПАНОВИЋ БОРИША

ТОШИЋ БРАНКО

ВЕЉИЋ ЗАРИЈА
ВЕШОВИЋ РАДОЊА
ВОЈВОДИЋ ДИМИТРИЈЕ
ЗЕКО, десетар
ВУЈОШЕВИЋ ДУШАН

ЖУРИЋ МИЛОШ

ДРУГИ БАТАЉОН (ЦРНОГОРСКИ)

ШТАБ БАТАЉОНА
ВУКАНОВИЋ РАДОВАН,
командант
МИТРОВИЋ МОЈСИЈЕ, по-
литички комесар
ЈОВАНОВИЋ ВАСИЛИЈЕ
ВАСО, заменик команданта
СЕКУЛОВИЋ МИЛИЈА, за-
меник политичког комесара

1. ЧЕТА

БОЖОВИЋ БОЖО, командир
ЉУМОВИЋ ВУКАШИН, по-
литички комесар

БОЖАНОВИЋ ЉУБО, заме-
ник командира
БОЖОВИЋ ЧАСЛАВ, заме-
ник политичког комесара
БЕШИЋ ОЛГА, болничарка
БОЖАНОВИЋ ДУШАН
БОЖОВИЋ МИЛОШ
БОЖОВИЋ П. РАДОМИР
РАЦО, водник
БОЖОВИЋ М. РАДОМИР
РАКО
БОЖОВИЋ СЛАВКО
БОЖОВИЋ ВИДАК
БОЖОВИЋ ВУЈАДИН
БРКОВИЋ МИЛО
БРНОВИЋ ПЕТАР

ЋЕТКОВИЋ ДАРИНКА ДА-
РА

ЋЕТКОВИЋ МИЛИСАВ
ЋЕТКОВИЋ МИЛОВАН

ДАРМАНОВИЋ ВОЈИН

ЂУРОВИЋ НЕНАД

ЏАНКИЋ ВЕЛИМИР

ГЛИГОРИЈЕВИЋ ВОЈИН

ИВАНЧЕВИЋ МИЛИНКО
МУСА

ИВАНОВИЋ МИЈАЈЛО МР-
КА

ЉУМОВИЋ ДРАГОМИР

ЉУМОВИЋ МИЛКА
ЉУМОВИЋ ВЛАДИМИР

ВЛАДО, десетар
ЉУМОВИЋ ВУЧЕТА

МАРКОВИЋ ЛУКА

МАРКОВИЋ РАДОВАН

МАТКОВИЋ ДРАГО

МАТКОВИЋ ВАСИЛИЈЕ
ВАСКО

МАТОВИЋ ПЕТАР

МИЛУТИНОВИЋ МАШАН

МИЛИЧКОВИЋ ДИМИТРИ-
ЈЕ

МИЛАТОВИЋ ЗЛАТИЈА

НОВАКОВИЋ СТАНО

ПЕТРОВИЋ НОВАК

ПИЛЕТИЋ МИЛИЈА

ПОПОВИЋ БОШКО

ПОПОВИЋ ЂОРЂЕ ЂОЛЕ

ПОПОВИЋ РАДОМИР ДУШ-
КО

ПОПОВИЋ ИВАН

ПОПОВИЋ МИЛАН

ПОПОВИЋ РАДИВОЈЕ

ПОПОВИЋ РАДОМИР БЛИ-
ЗАНСКИ

ПОПОВИЋ РАДОМИР
ЦРНАЧКИ

ПОПОВИЋ РАДОВАН, вод-
ник

РАДЕВИЋ РАДОМИР

РАДЕВИЋ ПЕТАР, водник

РАДЕВИЋ ВЕЛИМИР

РАДЕВИЋ ВЛАДИМИР

ВЛАДО

РАДОВАНОВИЋ МИЛЕН-
ТИЈЕ

РАДОВАНОВИЋ МИЛОШ

РАДОВАНОВИЋ САВО

ВУЧЕНИЋ БРАНКО

ВУЧЕНИЋ ВУКСАН

ВЛАХОВИЋ ВУКАДИН, де-
сетар

ВЛАХОВИЋ ВУКСАН

ВУКАНОВИЋ ЈОВАН, вод-
ник

ВУКАШИНОВИЋ СПАСОЈЕ

ВУКАШИНОВИЋ СТОЈА,

болничарка

ВУКОТИЋ ДУКЉАН

ВУКОТИЋ ВАСО ПИПЕР

ВУЛИКИЋ ВОЈИСЛАВ

2. ЧЕТА

ИВАНОВИЋ БЛАЖО, коман-
дир

БОЖОВИЋ СПАСО, поли-
тички комесар

ПЕТРОВИЋ РАДОВАН БРУ-
ЉЕ, заменик командира

БЈЕЛОЈЕВИЋ АЛЕКСАН-
ДАР ЂАБО

ЧАРАПИЋ РАДОМИР

ЧАРАПИЋ ВАСО, водник

ЧАРАПИЋ ВУЧЕТА

ДОСКОВИЋ РАДОВАН
ГОГИЋ ЋУРО
ГОШОВИЋ БЛАЖО
ГОШОВИЋ БОЖИДАР БО-
ЖО
ГОШОВИЋ РАДЕ РАШКО
ГОШОВИЋ РАДОМИР
ГРУЈИЋ ГРУЈО
ГРУЈИЋ СВЕТОЗАР
ГРУЈИЋ ВОЈИСЛАВ ВОЈО,
десетар

ИЛИЋ МИХАИЛО ИЦО
ИВАНОВИЋ БАТРИЋ БАЈО
ИВАНОВИЋ БОГДАН БОЈО
ИВАНОВИЋ БОЖИДАР

ЈОКАНОВИЋ МИЉАН
ЈОВАНОВИЋ БЛАЖО
ЈОВАНОВИЋ ГРУЈО

КРКЕЉИЋ МАРКО
КРКЕЉИЋ МИЛУТИН

ЛАКОВИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО
ЛАКОВИЋ ВОЈИСЛАВ

МАНОЈЛОВИЋ АНАНИЈЕ,
водник
МАНОВИЋ НОВИЦА
МАРКОВИЋ ЉУБИЦА
МАРОВИЋ ЛУКА
МАРОВИЋ МИЛО
МИЋКОВИЋ МИЛИСАВ
МИЋКОВИЋ САВИЋ
МИШКОВИЋ ВОЈИСЛАВ
МИЛИЋ ЛАБУД
МИЛИЋ ВУКАШИН ТУЉЕ
МИЛИЧКОВИЋ ДИМИТРИ-
ЈЕ

НИКИЋ МИЛИСАВ

ПЕКОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
ДРАГО

ПЕРИШИЋ МИЛИСАВ
ПЕТРОВИЋ АЛЕКСАНДАР
ЛЕКО
ПЕТРОВИЋ БОЖИНА БО-
ЉЕ
ПЕТРОВИЋ ЋУРО
ПЕТРОВИЋ РАЈКО
ПОПОВИЋ ЋОРЋЕ
ПОПОВИЋ МАРКО КАСОМ
ПОПОВИЋ МИЉЕТА
ПОПОВИЋ РАШКО
ПОПОВИЋ ВЕЛИША ЛЕКО
ПРЕЛЕВИЋ БОЈО, десетар
ПРЕЛЕВИЋ МИЛИСАВ

РАШОВИЋ МИЛИЈА

ШАКОВИЋ ВИДАК

ТОШКОВИЋ ЋОРЋИЈА
ТОШКОВИЋ КОМНЕН
ТОШКОВИЋ РАДОМИР
ТОШКОВИЋ РАЈКО

ВУЧЕВИЋ МИЛОВАН
ВУЈОШЕВИЋ БОГДАН БО-
ЈО, десетар
ВУЈОШЕВИЋ ГАВРО ГАН-
ДИ
ВУЈОШЕВИЋ ЋОКО
ВУЈОШЕВИЋ МИЛАДИН
ШЕГО
ВУЈОШЕВИЋ МИЛОШ МИ-
ЋА, десетар
ВУЈОШЕВИЋ РАДОМИР
ЉАКА
ВУКСАНОВИЋ МИЛОШ

3. ЧЕТА

ШЋЕПАНОВИЋ МИРКО,
командир
БОБИЧИЋ МИЛОШ, поли-
тички комесар
ПАВИЋЕВИЋ ЋОРЋИЈЕ, за-
меник командира

БАРОВИЋ ЈОВАН
БАШОВИЋ ИБРАХИМ
БЕШИЋ ЈАНА, болничарка
БОЖОВИЋ МИЛУТИН
БРАЈОВИЋ СТАНОЈЕ

ДРАГОВИЋ ДРАГИША

ЂУРАНОВИЋ БАЈО

ИЧЕВИЋ БОШКО
ИКОВИЋ ВОЈИСЛАВ

ЈОВАНОВИЋ ЧЕДОМИР
ЈОВАНОВИЋ ЉУБО
ЈОВАНОВИЋ ВУКО

КОВАЧЕВИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО
КЕКОВИЋ БЛАГОЈЕ
КЕКОВИЋ ДРАГО
КОЉЕНШИЋ МИЛОСАВ

ПЕРОВИЋ ВУКОСАВА
ПЕРОВИЋ НИКОЛА
ПАВИЋЕВИЋ МАРКО

РАДОМИРОВИЋ РАДОВАН
РАДУЛОВИЋ МИХАИЛО
МИХО
РАДУЛОВИЋ МАТО
РАДУЛОВИЋ МАРКО
РАДУЛОВИЋ ИВАН ИВО
РАДУЛОВИЋ ЈАНКО, десетар
РАДОВИЋ ПЕТАР

ТРЕЋИ БАТАЉОН (КРАГУЈЕВАЧКИ)

ШТАБ БАТАЉОНА

НЕДЕЉКОВИЋ РАДИСАВ
РАЈА, командант
РАДОЈИЧИЋ САВА ФЕЂА,
политички комесар

РАЧИЋ ВАСО
РАДОЊИЋ ДУШАН
РАКОЧЕВИЋ МИЛО МИЛЕ
РАСПОПОВИЋ МИЛАН,
водник
РАСПОПОВИЋ АНДРИЈА
ЧУПО

СЕКУЛИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО
САВЕЉИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАДО
САВИЋЕВИЋ ЂОРЂИЈЕ
СЕКУЛИЋ РАДОЈЕ МАКСО,
десетар
СТАНИШИЋ ФИЛИП
СТОЈОВИЋ ДРАГО

ТОНКОВИЋ ВУЈАДИН

ШЋЕПАНОВИЋ ПЕТАР
ШЋЕПАНОВИЋ ЛУКА
ШЋЕПАНОВИЋ РАДОМИР
ШЋЕПАНОВИЋ ИЛИЈА
ШЋЕПАНОВИЋ-РОКОВИЋ
ВУКОСАВА, болничарка

ВУЧЕКОВИЋ ЂОЂИЈЕ ЂО-
ЛЕ
ВУЧЕКОВИЋ МОМО
ВУЈОШЕВИЋ ЈОВАН ЛОЛА
ВУКАДИНОВИЋ ИЛИЈА, де-
сетар

ВУКОВИЋ ВЕЉКО, десетар

ЖАРИЋ ЈАГОШ, водник

РАДИЋ ВОЈА, заменик ко-
манданта
КОРАЋ ДУШАН, заменик по-
литичког комесара
МИТРОВИЋ МИЛОРАД РА-
ДЕ, при штабу

ДУЛИЋ др ВОЈИСЛАВ, референт санитета
ЈАНИЋ ТИХОМИР, интендант
ВУЧКОВИЋ МИЛОШ ВУЧКО, при штабу
БАНКОВИЋ МИЛОРАД СИЋКО, курир
СРЕТЕНОВИЋ ДУШАН, курир
СТЕФАНОВИЋ МИОДРАГ ПОПЧЕ, курир

БАТАЉОНСКИ САНИТЕТ

ВУКАДИНОВИЋ БОСИЉКА ЧАРНА, болничарка
ЖИВКОВИЋ АНА БЕБА, болничарка

1. ЧЕТА

ИВКОВИЋ МИЛОВАН, командир
ЈАНИЋ ВИТОМИР, политички комесар
ЂУРИЋ РАДОМИР ДУЋА, заменик командира
ЈОВАНОВИЋ МИРКО, заменик политичког комесара

АНДРИЋ ВЛАДИСЛАВ КАРГА
АРАНЂЕЛОВИЋ СТЕВАН

БАБИЋ ПЕТАР ПРОФЕСОР
БАГИ МАТИН
БАРЈАКТАРЕВИЋ БРАНИСЛАВ БРАНА, десетар
БЛАГОЈЕВИЋ ДРАГАН
БОГАВАЦ ЖИВОЈИН ЖИКА

БОШКОВИЋ ХРИСТИВОЈЕ
БУГАРСКИ РАДОМИР БАТА

ЦВЕТКОВИЋ МИЛОРАД
БРИЦА ЂОРА
ЦВЕТКОВИЋ ЖАРКО ЖАРЕ

ДИМИТРИЈЕВИЋ ДРАГАН
КИКИ
ДИМИТРИЈЕВИЋ ЂУРА
ДИМИТРИЈЕВИЋ МИЛОРАД ЧИКА МИКАН

ЂОРЂЕВИЋ МИЛАН МАНЕ
ЂОРЂЕВИЋ ЖИВОРАК ЖИКА

ГРУЈИЋ ЖИВКО ЖИЖА,
водник

ИВАНОВИЋ МИОДРАГ ЈАСКО

ЈАЋИМОВИЋ МИЛАДИН
ЈАЋА
ЈАНКОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
ЦИЦИ
ЈАНКОВИЋ СПАСОЈЕ
ЈАЊИЋ БОШКО МАЛИ
ЈАНИЋ МИХАИЛО МУРАТ
ЈАНИЋ СВЕТОЛИК БАТА
ЈОВАНОВИЋ ЧЕДОМИР
ЧЕДА

ЈОВАНОВИЋ ДУШАН СЕДЛАР

ЈОВАНОВИЋ МИОДРАГ
МИЋА КОРЧАГИН
ЈОВАНОВИЋ МИЈУШКО
ЈОВАНОВИЋ НАДЕЖДА
ЈОВАНОВИЋ ВЕРОЉУБ
ЈОВИЋ МИЛАН МИЛЕ
БРИЦА

КОВАЧЕВИЋ МИРЈАНА -
МИЦА

ЛЕБАРИЋ ЕУГЕН

МАРКОВИЋ МОМИР МОМА

МАРКОВИЋ НЕМАЊА
МИЛАДИНОВИЋ РАДОМИР
КАЛЕ
МИЛИЧЕВИЋ МИЛИВОЈЕ
МАЛИ МИКАН, водник
МИЛОЈЕВИЋ МИЛОЈЕ
МИЛОЈЕВИЋ ТИХОМИР
МИЉКОВИЋ БРАНИСЛАВ
МЛАДЕНОВИЋ СВЕТОЛИК
СЕЉА

НЕДЕЉКОВИЋ ВЛАДИ-
СЛАВ ДРНДАЛО
НЕШИЋ МИОДРАГ КЕША,
десетар
НЕШИЋ СВЕТОЛИК СТАРИ
УЧА

ПЕЈКОВИЋ ЈОВАН КЕЗА
ПЕТРОВИЋ БОГОСАВ ПЕ-
КАР
ПЕТРОВИЋ МИОДРАГ

РАТИНАЦ ДРАГОСАВ
ГОША
РАТИНАЦ МИОДРАГ, десе-
тар
РОЛИЋ СТЕВАН РОГОЊА,
десетар

СЕКУЛИЋ ВЕСЕЛИН ВЕСА
СИМИЋ ДРАГАН ДРАГИ
ДРУГ
СТАНОЈЛОВИЋ БРАНКО
СТЕФАНОВИЋ ДРАГОЉУБ
- МУСА
СТЕФАНОВИЋ МИЛИСАВ
ЧИКА МИЛИСАВ
СТЕФАНОВИЋ ЖИКА ЦИП
СТОЈАНОВИЋ ПРВО-
СЛАВ ПРЦА

ТОДОРОВИЋ ДРАГОМИР
ТОШКЕ

ВУКАЈЛОВИЋ РАКА

ВУКСАНОВИЋ РАДМИЛО

ФРАЊО БРИЦА

2. ЧЕТА

СТАНОЈЛОВИЋ МАНОЈЛО
МОМА, командир
МИЉЕВИЋ МИРКО, политич-
ки комесар
ВЕСЕЛИНОВИЋ ЉУБИША
ВРАБАЦ, заменик коман-
дира
БАЈИЋ УРОШ, заменик поли-
тичког комесара

АЛЕКСИЋ МИОДРАГ
КРСТИНАЦ

БОЈОВИЋ ВОЈИСЛАВ КИ-
НЕЗ
БОРИЋ ДУШАН ШУЦА
БРКИЋ МИЛАДИН МИЋА
РОЂА

ГОГИЋ САВА РМПАЛИЈА

ДИВАЦ ЖИВАДИНКА
ДИМИТРИЈЕВИЋ ДРАГО-
ЉУБ МАЛИ ДРАЖА
ДИМИТРИЈЕВИЋ МИЛАН
БЕЛИ
ДИМИТРИЈЕВИЋ МИЛИВО-
ЈЕ МИКИ
ДОКМАНОВИЋ РАДЕ, десе-
тар
ДЕСПИЋ БОЖИДАР
ДРАГИЋ МИЛОВАН БРЗА-
НАЦ

ЂОРЂЕВИЋ ЉУБИЦА
ЂОРЂЕВИЋ МИХАИЛО МИ-
КА ЂОРД
ЂОРЂЕВИЋ МИЛАН ЈА-
НАЊКО
ЂОРЂЕВИЋ ЖИВАДИН

ГАЈЕВИЋ МИЛОРАД МИ-
КОШ
ГРУЈОВИЋ МИЛУН, водник
ХАЦИЋ МИЛОЈЕ ШУЛЕ
ЈАГОДИЋ ЈОВАН
ЈАГОДИЋ МАРИЈА МАЦА
ЈАГОДИЋ МИЛЕНА
ЈАГОДИЋ МИЛИВОЈЕ БА-
ТА
ЈАНКОВИЋ РАДИСАВ РА-
КИЦА, десетар
ЈОВАНОВИЋ МИЛАН МИ-
ША
КАЛИЧАНИН ИЛИЈА
КНЕЖЕВИЋ ЂУРО ШПА-
НАЦ, десетар
КОЈИЋ СРЕТЕН
МАРАТОВИЋ НИКОЛА
МАРИНКОВИЋ АНДРА МА-
ЛИ АНДРА
МАРКОВИЋ МИРКО ШУЦА
МАТИЈАШЕВИЋ СТАНКО
МИЋИЋ ВЛАДИМИР
МИЈАИЛОВИЋ МОМИР СЕ-
ЉА
МИЈАТОВИЋ СИНИША
МИЛАНОВИЋ АНДРЕЈА
АНДРА БАБА
МИЛАШИНОВИЋ РАДО-
МИР
МИЛЕНКОВИЋ СТАНИ-
СЛАВ КУРЈАК
МИЛЕКИЋ СЛАВОЉУБ
МИЛОВАНОВИЋ ДРАГО-
СЛАВ ДЕМА
МИЛОВАНОВИЋ МИЛО-
ВАН ЦИГАНИН
МИЛОВИЋ МИОДРАГ
МИЉКОВИЋ МИОДРАГ ЗЕ-
КИНАЦ
МИХАИЛОВИЋ ТОМАШ
МЛАДЕНОВИЋ ГРАДИМИР

НЕДЕЉКОВИЋ ЉУБИША
ШОП
НЕДИЋ МИОДРАГ МАЧАК
НЕШКОВИЋ БОРИВОЈЕ
НИКОЛИЋ МИЛАН КРА-
СНИ ФЛОТ
НИНКОВИЋ САВА
УЈКИЦА
ОБРАДОВИЋ МИЛАН
ОБРАДОВИЋ МИЛИСАВ
ОБРАДОВИЋ ЖИВОЈИН
ПЕТРОВИЋ ДРАГОЉУБ
ЉУПЧЕ, десетар
ПЕТРОВИЋ ЈОВАН УЧА
ПЕТРОВИЋ ЖИВАДИН
ПЕРСА
РАДУЛОВИЋ НАТАЛИЈА
НАТА
РИСТИЋ МИРОСЛАВ МИ-
ША ДРОЦА
РОГЛИЋ ЉУБОМИР ЉУША
РОГЛИЋ МИРОСЛАВ МИ-
ЋА
САВАЛИЈЕВ НИКОЛА РУС
САВИЋЕВИЋ ЛАЗАР ПАЈА
ФЛЕГЕЛ
СПАСИЋ МИЛАН МИЛАН-
ЧЕ
СТОЈИН ЉУБОМИР КЊИ-
ЖАР
ШТУНФ ЈОЖЕ ШВАБА
ШЕВО БОЖИДАР, десетар
ТАНАСИЋ МИЋА ШУЦА
ТАСИЋ ЖИКИЦА МУШТИ-
КЛА
ТЕОФИЛОВИЋ ЖИВОРАД
ЖИКА БУБА
УРОШЕВИЋ ДРАГОЉУБ
ЧИКА ДРАЖА

УРОШЕВИЋ МИОДРАГ АР-
ТЕМ

ВАСИЉЕВИЋ ПРВОСЛАВ
ВЕЉКОВИЋ КАЗИМИР КА-
ЛЕ, десетар
ВУКАДИНОВИЋ МИЛЕН-
КО

ЖИВАДИНОВИЋ ДРАГО-
ЉУБ БОНЦА
ЖИВАНОВИЋ МИЛИЈА ДЕ-
СПИЋ
ЖИВАЉЕВИЋ АЛЕКСАН-
ДАР ЦОЈА

БРАНКО СЛОВЕНАЦ

МИЛАДИН ЖАНДАР

3. ЧЕТА

СТЕВИЋ МИОДРАГ, коман-
дир
ФИЛИПОВИЋ МИОДРАГ
ФИЋА ПЕКАР, политички
комесар
МИЛЕНКОВИЋ ДРАГОЉУБ
ДРАГИ, заменик командира
ШВАН КАРЛО, заменик поли-
тичког комесара

АДАМОВИЋ РАКА, десетар

БАРЈАКТАРЕВИЋ МИО-
ДРАГ ДРАГИ

БАТУР СТАНКО

БОГДАНОВИЋ ДРАГИЋ
ЖУТИ

БОГДАНОВИЋ МИОДРАГ
БОЖОВИЋ ДРАГОЉУБ ЖУ-
ЋА, десетар
БОЈОВИЋ ДРАГИША

ДАНИЛОВИЋ ПЕТАР МОР-
НАР, десетар

ДИМИТРИЈЕВИЋ САВА
ДУЛЕЈАНОВИЋ ДРАГО-
ЉУБ ШКОДА

ЂОКИЋ ЂОРЂЕ
ЂОКИЋ ЛАЗАР
ЂУРИЋ ДУШАН ЗИНАЈА

ФИЛИПОВИЋ СЛОБОДАН
СОЛЕ

ЈАГОДИЋ ДЕСА
ЈЕРОСИМИЋ ВЛАДИМИР
ЈОКСИМОВИЋ ВЛАДЕТА
КУМ

ЈОКСОВИЋ МОМИР, водник
ЈОВАНОВИЋ МИЛЕНКО
ЧИЧА

ЈОВАНОВИЋ МИЛОШ
ЈОВАНОВИЋ ЉУБОМИР
ЧИКА ЉУБА

ЈОВАНОВИЋ ЉУБОМИР
ЈОВАНОВИЋ РАДЕНКО РА-
ДЕНАЦ

ЈОВАНОВИЋ-КОНСТАТИ-
НОВИЋ РАЈКА БЕЛА

КАРАКЛАЈИЋ УГЉЕША
СИМА, десетар

КЛАУС ЈОСИФ МАЛИ
КЛАУС

КОЛАРЕВИЋ АНДРИЈА

ЛАЗАРЕВИЋ РАДИСАВ
ЛАЗАРЕВИЋ ВЛАСТИМИР
МАЛИ

МАЈСТОРОВИЋ ТАДИЈА,
водник

МАКСИМОВИЋ ПЕТАР
МАЛИ ПЕРИЦА

МАЛИЋ КОСТА ПЕКАР
МАРИЋ ЉУБОМИР ЉУБЕЗ
МАРЈАНОВИЋ МИЛОВАН
МАРЈАН

МАРКОВИЋ ДРАГОСЛАВ
БАЈА

МИЛАНОВИЋ ВОЈИСЛАВ
МИЛЕТИЋ ЉУБОДРАГ МА-
ЛИ ПЕКАР

МИЛИЋ БУДИМИР
МИЛИЋ МИЛИВОЈЕ ЦРВЕ-
НОАРМЕЈАЦ
МИЛИВОЈЕВИЋ ОЛГА
МИЛИВОЈЕВИЋ ПЕТАР
БРКА

МИЛОРАДОВИЋ МЛАДЕН
МИЛОШЕВИЋ ЖИВАДИН
ЖИКА, десетар

НЕСТОРОВИЋ ДРАГИША
СОЛЕ
НИКЕТИЋ ВОЈИСЛАВ
НИКОЛИЋ БОЖИДАР
ЧИМБУР

ОБРАДОВИЋ МИЛИСАВ

ПАЛИГОРИЋ ДИМИТРИЈЕ
ЦИНЕ

ПАРЕЗАНОВИЋ МИЛУТИН
ПАРЕЗАНОВИЋ ТЕОДОСИ-
ЈЕ, водник

ПЕТРОВИЋ ДРАГАН
ПЕТРОВИЋ ДРАГОЉУБ ГА-
ЛЕ

ПЕТРОВИЋ МИЛАДИН ЧИ-
КА МИЛАДИН
ПЛАЋКОВИЋ ДРАГАН
ШУЦА

ПОЉАКОВИЋ НЕНАД НЕ-
ШКО, десетар

РАДАКОВИЋ БРАНКО ШО-
ФЕР

РАДИВОЈЕВИЋ МИЛЕНКО
КЕША

РАДОСАВЉЕВИЋ ДРАГО-
СЛАВ СОЋА

РАКЕТИЋ МИЛАН

САВИЋ ВЛАДИМИР ТУЗЛА
СЕКУЛИЋ БОЖИДАР

СИМЕУНОВИЋ РАДИСАВ
ШУМАДИНАЦ

СТАНКОВИЋ ДАНИЛО ДА-
ЧА

СТЕФАНОВИЋ АНЂА
СТЕФАНОВИЋ МАРКО

ШУКОВИЋ МИОДРАГ

ТАСИЋ ДРАГОЉУБ ГАЋА
ТЕРЗИЋ МИЛОШ

ВАСИКИЋ РУЖИЦА
ВУКАДИНОВИЋ СВЕТО-
ЗАР

ЛАЛА БРИЦА

ЗЕЛИЋ ДУЖАН БОСАНАЦ

ЖИВАНОВИЋ ЖИВОРАД

ЧЕТВРТИ БАТАЉОН (КРАЉЕВАЧКИ)

ШТАБ БАТАЉОНА

ПАВЛЕ ЈАКШИЋ, командант
ДРАГИШИЋ МИРО ПИПЕР,
политички комесар
ПЕТРОВИЋ МОМЧИЛО ТР-
ША, заменик политичког
комесара

ПАВИЧИЋ МИЛЕ КАПЕ-
ТАН, начелник штаба
ВУЈОВИЋ МИЛУТИН ВУЈА-
КЛИЈА, интендант
ДРУШКОВИЋ ЈОЖА ПЕПО,
члан штаба на располагању

САНИТЕТ БАТАЉОНА

КАСАЛИЦА ЧЕДОМИР, ре-
ферент санитета
МИЛЕНКОВИЋ ВЛАДИМИР
ВЛАЈА, болничар
ПАВИЋЕВИЋ ПАВЛЕ, бол-
ничар

1. ЧЕТА

АНТОНЧИЋ МИЛАН ВЕЛЕ-
БИТ, командир
ЈОВИЧИЋ ОЛГА РИТА, по-
литички комесар
БОГАВАЦ БЛАГОЈЕ, заме-
ник командира
КОЕН МИЛАН, заменик по-
литичког комесара

АЛЕКСИЋ АНТУН
АНДОНОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
ДИМЧЕ

БЕЛОБРК МИРКО КОЉА
БРЕЗАК МИША ЛАЛА, десе-
тар

ДОЗЕТ ДУШАН ДУДО

ЂЕРИЋ ДАНИЛО, десетар
ЂОКОВИЋ НИКОЛА ЦОНИ

ГИНОВИЋ БОЖИДАР
ГЛИГОРИЋ ПРЕДРАГ ДРА-
ГАН

ХАРАВАН МИКА ШУЦА

ИСАКОВИЋ АНТОНИЈЕ
ЛУЛЕ

ЈАКШИЋ ИСИДОР ЛАЛА
ЈОНЧИЋ НИКОЛА КОЧА,
економ чете

ЈУРИЦА ИВАН ПЕПИ

КАЛАУЗОВИЋ УРОШ ЛА-
ЛА
КАТИЋ-ЧАЧИЋ ДРАГИЊА
КАТИЦА
КАТИЋ ЗОРАН ДЕВА
КОРАЋ БОЖО
КОВИНИЋ РАДОЈЕ ЈУДА

МАСЛАР МИЛЕ
МАТИЋ МИЛУТИН
МИЛОШЕВИЋ МИРОСЛАВ
ВАСКЕ
МИЛОВАНОВИЋ МИО-
ДРАГ ГРЧКИ
МИРКОВИЋ СЛАВОЉУБ
АРТЕМ
МИШИЋ СВЕТОЗАР КРЉА
МОРАВЧИЋ ДРАГОЉУБ

НИКОЛИЋ ДРАГОЉУБ
ЦАМБАС

ПАЈТИН ПЕТАР
ПАЛТРИЊЕРИ ЈЕРКО БРКО
ПАВЛОВИЋ СВЕТА ЋОСА
ПЕДОВИЋ МИЛОРАД ГЕЦА
ПЕРИШИЋ ХРИСТИФОР
КИЋА
ПЕТРОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
МИТКЕ
ПЕТРОВИЋ ДУШАН ДУЦА
ПЕТРОВИЋ СЛАВОЉУБ
ЗАВРЗАН
ПЕТРОВИЋ ВЛАДИМИР
ЛИСАЦ
ПОДДИ ИВАН ГОРИЦА

РАДИЋ МИРКО
РАДОСАВЉЕВИЋ СВЕТО-
ЛИК МОЦА, десетар
РИСТИЋ ЖИВОРАД РИБАР

СПАСОЈЕВИЋ ПЕРО
СТАРОСТИН (Мартиновић
Урош?)

ШОВЉАНСКИ ГАЈА ЈУМБА

ТРИПКОВИЋ ЈЕЗДИМИР

ВАРГА СТЕВАН МИЛУТИН,
водник
ВУКОМАНОВИЋ БОЖО
ЦУТЕР

2. ЧЕТА

ЂОКОВИЋ НОВАК, коман-
дир
РИСТИЋ ДУШАН, политички
комесар

АЦКОВИЋ РАЈКО
АЛЕКСИЋ ЖИВОЈИН ЧА-
РАПАН
АНДРЕЈЕВИЋ ВОЈИСЛАВ
ВОЈЧЕ

БЕЛОЈЕВИЋ МИЛАН МА-
ЧАК
БОШКОВИЋ НЕГОСЛАВ
НЕГО
БОЖОВИЋ БРАНИСЛАВ
БАНЕ
БОЖОВИЋ МИЛОМИР БА-
ЛО

ЦВИЈАНОВИЋ ТОДОР ТО-
ШО

ЂАМИЛОВИЋ ЈОВАН ЈОВ-
ЧЕ

ДРОБЊАКОВИЋ ВЛАСТИ-
МИР, економ чете

ЂОКОВИЋ СТАНИМИР
ИБАР

ГРАЧАНИН ПЕТАР ПЕРО
ГУЗИНА АЛЕКСА, водник

ИВАНОВИЋ МИОДРАГ БЕ-
ЛИ

ЈАНЧИЋ ПЕТАР
ЈАЊИЋ МАРКО

КАРИЋ ДУШАН, десетар*
КОРИЋАНАЦ БОГДАН
КРАИНА РУДОЛФ РУДИ

ЛЕКИЋ МОМИР МОША, де-
сетар
ЛУКОВИЋ РАТКО

МАРКОВИЋ ВАСИЉКО
МИХАЈЛОВИЋ ПРЕДРАГ
ПЕГО
МИХАЈЛОВИЋ ЖИВОРАД
ШИЉА
МИРКОВИЋ МИРОЉУБ КО-
СОВАЦ
МОСТОВАЦ РУДОЛФ РУ-
ДИ, водник

НАРАНЧИЋ МИЛЕНКО
ВЛАЈКО
НОВАКОВИЋ РАНКО
РМПАЛИЈА

ПАСКАШ САВО
ПЛАНОВИЋ МОМИР
ПОКИМИЦА СЛАВОМИР
СЛАВО

РАДОВАНОВИЋ БОЖО
РАКИЋ РАДОШ
РАШАЈСКИ ЉУБОМИР
РИСТОВИЋ АЋИМ ЖАН-
ДАР

СИМОВИЋ СИМО ВУКАЛИ-
ЦА, десетар
СПАСОЈЕВИЋ МИЛОСАВ
ДЕВА

СТОЈАНОВИЋ РАЈКО РАЈ-
КИЋ

ТОДОРОВИЋ АЛЕКСАН-
ДАР АЦА

ТОДОРОВИЋ СТЕВА
КОЉКА

ТРИМУНОВИЋ МИЛОРАД
МИДО НАПОЛЕОН

ВАВИЋ НИКОЛА
ВЕЉИЋ АНЂЕЛКО БРАНА
ВЕЉКОВИЋ РАДОМИР
ТЕНКИСТА
ВУЈОВИЋ МИЛИВОЈЕ ЦУ-
РА

КРУШЕВАЧКА ЧЕТА

МАРИЧИЋ ЖИВАН, коман-
дир
ДУГАЛИЋ МОМЧИЛО, по-
литички комесар
ЈОЛИЋ НОВИЦА, заменик
командира
ШАРЕНАЦ ЈОВО, заменик
политичког комесара

АНДРИЋ МИРОСЛАВ
АНТОНИЈЕВИЋ МИЛОРАД
ЗОЊА
АНТОНИЈЕВИЋ СЛОБО-
ДАН
АРСОВИЋ МИЛАН МИЋА

БОРИСАВЉЕВИЋ МИЛО-
САВ СТИПЕ
БОЖАНИЋ ДРАГОСЛАВ
КЕПА, десетар

ДУКИЋ МИЛОСАВ ЧОБАН

ГУЏУЛИЋ ЖАРКО ПОП

ЈАНКОВИЋ МИКИЦА
АЛИМПИЈЕ

ЈОВИЧЕВИЋ ВАСИЛИЈЕ
ПАПАЊИЋ, водник
ЈОВИЧИЋ ДРАГОЉУБ МИ-
ЛОЧАЈАЦ

КЕКЕРИЋ МИЛУТИН

ЛАЗИЋ МИЛОРАД ШУЦА,
десетар

МАРИЧИЋ МИЛОРАД
ИСУС
МАРИЧИЋ РАДОСАВ КА-
ПЛАР, десетар
МАРИЧИЋ СЛАВКО ЧИЧА,
економ чете
МАРИЧИЋ ЖАРКО ЧИЛЕ
МИЛАШИНОВИЋ МИЛАН
ТОМО

МИЛАШИНОВИЋ РАДОЈИ-
ЦА СОКО
МИЛЕТИЋ БОЖО КОСО-
ВАЦ, водник
МИЛЕУСНИЋ ЂУРО
МИЛЕУСНИЋ ПЕТАР ЛАЛА

ПАУНОВИЋ СТОЈАН ЦОДО
ПАВЛОВИЋ ЧАСЛАВ
ПАВЛОВИЋ МИОДРАГ ПА-
ЈА
ПОПОВИЋ БОГДАН БОЋА

ВУЈОВИЋ МИЛИЦА, болни-
чарка

ЗАКЛАН МАКСИМ

РУДАРСКА ЧЕТА

СИМОВИЋ МИЛАН ЗЕКА,
командир
ВУКОТИЋ ЖАРКО, поли-
тички комесар
КРТИНИЋ НИКОЛА, заме-
ник командира

БАРОВИЋ БОШКО
БАСАРИЋ ДУШАН
БЛАЖЕВИЋ МИЛОШ
БРАЈОВИЋ РАДОМИР
БУБАЛО НИКОЛА
БУКВИЋ МИЛАН ЦАНЕ

ЧЕТНИКЈОВАНОВИЋ ЋУ-
РО, десетар

ДОТЛИЋ ПЕТАР

ЋЕЛЕВИЋ ИВАН
ЋУРОВИЋ МИЛАН ША-
БАН, економ чете

ГРГИЋ ДАНЕ

ИВАНОВИЋ РАДИСАВ
ИВАНОВИЋ ВОЈИН ВОЈО

ЈАЈЧАНИН ДРАГАН
ЈУШКОВИЋ НОВАК

КАЛЕМБЕР БОЖО
КОРАЋ МИЛОШ
КРСТОНОШИЋ АЛЕКСАН-
ДРА НАНИЦА, болничар-
ка

ЛАБОВИЋ ВЕЛИМИР
ШКРБО
ЛУЧИЋ СТЕВАН

МЕМИЋ РИФАТ
МИХАЈЛОВИЋ СТЕВО
МИЛАНОВИЋ МИЛОЈЕ
МИЛИЋЕВИЋ РАДЕ
МИРОВИЋ НИКОЛА

ОРЛИЋ ДАНЕ

ПИЋУРИЋ МИЛАН МИЛИ-
КА
ПИЛОВИЋ БОГДАН БОЋА
ПОЛОВИНАЈАНКО
ПОЗНАНОВИЋ ЋУРО
ПОЗНАНОВИЋ СТЕВО

РАДИЋ БЛАГОЈЕ
РАКИТИЋ МИОДРАГ МИ-
КА ДРДА
РАПАЈИЋ РАЈО

СЕКУЛИЋ ВИТОМИР
СТАНКОВИЋ ЋУРАЋ ЋУРО
СТРУГАР МИТАР
СТУПАР ПЕРО

ШУЛЕНТИЋ ИВАН

ТОМОВИЋ ЋУРО КОТО-
МАН
ТОМОВИЋ СРБОБРАН

ВРЗИЋ ДУШАН
ВУЧКОВИЋ СТАНИМИР
ВУЧКО
ВУЈОВИЋ ЈОВАН МУШМУ-
ЛА
ВУКОВИЋ АЛЕКСА

ЗАВАЋА ЋУРАЋ ЋОКО,
ВОДНИК
ЗАВАЋА МИЛОШ

ЖАРКОВИЋ БОЖО, десетар
ЖЕГАРАЦ ДАНЕ
ЖИГИЋ Ј. ПРОКО
ЖИГИЋ М. ПРОКО

ПЕТИ БАТАЉОН (ШУМАДИЈСКИ)

ШТАБ БАТАЉОНА

ИЈИЋ МИЛАН ЧИЧА, ко-
мандант
ПАВЛОВИЋ ДРАГОСЛАВ
ШИЉА, политички комесар
ТЕРЗИЋ РАЦА, интендант
батаљона

1. ЧЕТА

ТОМИЋ ВЕЉКО, командир
ЏИНГАЛАШЕВИЋ СТАН-
КО, политички комесар
МОЈЕВИЋ МАРКО, заменик
политичког комесара
КАТАН ДАВИД, заменик по-
литичког комесара

АЋИМОВИЋ МИЛУТИН

БАРАШ ЈОВИЧИЋ ЈЕЛЕНА,
болничарка
БЕНВЕНИСТИ НАТАЛИЈА
ЗОРА
БЕНВЕНИСТИ САМУИЛО
СИМО
БОГУНОВИЋ ДУШАН
БОЈОВИЋ РУЖА
БОРЂОШКИ ЛАЗАР

ЦЕТИНА МИЛАН

ЧРНКО ЈАЊА ЈАСНА

ДАМЈАНОВИЋ ПЕТАР
ПЕРО

ЂОРЂЕВИЋ МИЛОРАД
ЂУРЂЕВИЋ МИРОСЛАВ
ЗЕКО

ХОРВИЦ АЛФРЕД
ХРВАТ РАМО

ИЛИЋ РАДОСЛАВ ЦИГА
ИВАЧИЋ ВЈЕКОСЛАВ
ИВАНОВИЋ БОЖИДАР
АРА

ЈАНКОВИЋ ДУШАН, водник
ЈОВАНОВИЋ БОГДАН
ЈОВАНОВИЋ ДУШАН
ЈОВАНОВИЋ СЛАВОЉУБ
ЈОВАНОВИЋ ВОЈИСЛАВ
ВОЈИН
ЈОВАНОВИЋ ЖИВКО

КАРАПАНЦИА БОШКО
КАРИЋ ИСАК БАТА
КОЈИЧИЋ ЈОВАНЈОВА
КУКА ЂУРО
КУЗМАНОВИЋ БОЖИДАР

ЛАЗАРЕВИЋ БОГОМИР
КОРЕЈА
ЛАЗАРЕВИЋ САМУИЛ РО,
БЕРТ
ЛЕВИ ИСАК

МАКСИЋ ДАМЈАН, водник
МАРКОВИЋ МИЛАН ЦИГА
МАРКОВИЋ МИЛОРАД
МИЋОВИЋ МОМИР
МИХАИЛОВИЋ ПРЕДРАГ
ЦАКАН
МИЛИВОЈЕВИЋ РАДОЈКО
МИЉУШ ДУШАН
МЛАДЕНОВИЋ СВЕТОЛИК

ПАНТОВИЋ ДРАГИЋ
ПОПОВИЋ БОШКО ЛАЛА,
десетар
ПРОКИЋ ПАНТЕЛИЈА ПУ-
ЛЕ

РАДОЈЕВИЋ ДУШАН
РАДОЈЕВИЋ НИКОЛА
РАДОСАВЉЕВИЋ ЖИВО-
МИР ПИНТЕР
РАДОВАНОВИЋ ДАНИЛО

СИМИЋ ЈЕЗДИМИР
СИМИЋ МИЛОШ
СТАНИЋ КОСТА
СУБАШИЋ ПЕТАР АНКЕТА

ШЕВКУШИЋ ЛАЗАР

ТАТОМИРОВИЋ БРАНКО
ТОДОРОВИЋ ДИМИТРИЈЕ
МИТА

ВИДОЈЕВИЋ РАДОМИР,
водник
ВУЈИЋ ДОБРИВОЈЕ

ЗЕЧЕВИЋ МИЛОРАД ЗЕКА

ЖИВАНОВИЋ РАДОМИР

2. ЧЕТА

РАДОЈЕВИЋ БОЖИДАР, ко-
мандир
ЂУКИЋ КОНСТАНТИН КО-
ЈИЦА, политички комесар
ВАСИЉЕВИЋ ЈОВАН, заме-
ник командира
ТОШИЋ МИЛОРАД, заменик
политичког комесара

АНТОНИЈЕВИЋ МИЛОРАД
АРСЕНИЈЕВИЋ ЉУБИША

БРАЈДИЧ АЛОЈЗ

ЂАТИЋ ЈУЛИЈАНА ЈУЦА,
болничарка

ДАЧИЋ МИЛИЈА
ДИКОВИЋ МИЛОЈЕ
ДОЛИНШЕК ЕМИЛ
ДРУШКОВИЋ ЈОЖЕФ ПЕ-
ПО

ЦАКОВИЋ ВЕЛИСАВ

ФАТИЋ ПЕТАР

ЈЕРЕ БОГО
ЈЕВТИЋ ДОБРИВОЈЕ
ЈЕВТИЋ МИРКО
ЈОВАНОВИЋ БЛАГОЈЕ
ЈОВАНОВИЋ МАРА СЛА-
ВОНКА
ЈОВАНОВИЋ МИЛУТИН
ЈОВАНОВИЋ РАНКО
ЈОВИЧИЋ МИЛАДИН

ЛАДО СЛАВКО КАНТЕ
ЛУКИЋ МИЛОРАД
ЛУКИЋ ВОЈИСЛАВ

МАНДЛ ЛАЗАР
МАНФРЕДО ИВАН
МАРКОВИЋ БРАНИСЛАВ
БРАНА
МАРКОВИЋ РАДОМИР РА-
ЦА
МАРКОВИЋ ВУКАШИН
МИЛИЋ АНТОН
МУЖИК ИВАН

НОВАКОВИЋ РАДОСЛАВ

ПАЊКОВИЋ ДУШАН
ПАВЛОВИЋ МИЛОРАД ТУ-
ЗЛА
ПЕТРИЋ ПЕТАР
ПЕТРОВИЋ ПАВЛЕ, десетар
ПИБЕРНИК АЛБИН, водник
ПИБЕРНИК АЛБИН ДЕТЕ
ПИБЕРНИК ЈУЛИЈАНА АН-
КИЦА
ПЛЕСКОЊИЋ СВЕТОЛИК
САВА

РАДОЈЕВИЋ ДАРА
РАКОВИЋ МИЛОРАД
РАШИЋ ДАНИЛО
РОШЕДИ

САЛОМОН ФРАНЦ
СПАСОЈЕВИЋ ТИМОТИЈЕ
СТЕФАНОВИЋ МИХАЈЛО
МИЋА

ШАВЛИ ОСКАР

ТЕЛБАН ВИНКО
ТРЧЕК ФЕЛИКС
ТУШЕК МИРКО

ВИДОЈЕВИЋ МИЛАН КОР-
ЧАГИН
ВУЛИЋЕВИЋ КОНСТАН-
ТИН

ЗДАРЕК ВАЦЛАВ

ЖАУЦЕР ПАВЕЛ
ЖИВАНОВИЋ МИЛОВАН

3. ЧЕТА

ЉУБИЧИЋ НИКОЛА, ко-
мандир
МИЛАНОВИЋ МИЛЕТА, по-
литички комесар
ЂОРЂЕВИЋ БОЖИДАР БО-
ЖО, заменик командира
ЉУБИЧИЋ РАДОЈЕ, заменик
политичког комесара

АЦИЋ ВИДОЈЕ ВИТОМИР,
водник

БОСИЉЧИЋ МИЛАН
БУГАРИНОВИЋ РАДИША
ЈАРУГА

ЧЕЧАРИЋ РАДОМИР
ЧОЛАКОВИЋ БРАНИСЛАВ
ЧОЛИЋ МИЛИВОЈЕ
ЧОЛИЋ СЛАВКО

ЂЕТЕНОВИЋ ДРАГИША
ЂЕТО

ЂЕТЕНОВИЋ ДРАГОЈЕ МИ-
ЋО
ЂИРОВИЋ ВЛАДИМИР ЂИ-
ЗО

ДАНИЧИЋ МИЛОВАН
ДАНИЛОВИЋ РАДИСАВ
ДЕСПОТОВИЋ ВАНКО ВА-
НЕ
ДОГАНЦИЋ МИЛИЈА

ЂОКАНОВИЋ МИЛОВАН
ЂОКИЋ ДИМИТРИЈЕ ДИ-
КУЛА
ЂОКИЋ-МИРКОВИЋ
ДРАГО
ЂОКИЋ РАДОВАН СЕСТРА
ЂОКИЋ ЖИВОРАД ШИФОН

ГЛИШИЋ МИОДРАГ
ГРБИЋ МИЛЕНКО
ГУДУРИЋ СЛАВОЉУБ

ИЛИЋ МИЛАН СКАНДИ-
НАВАЦ

ЈОКСИМОВИЋ ЗДРАВКО
БРКО
ЈОВАНОВИЋ ДОБРИВОЈЕ
ЈОВАНОВИЋ НОВАК

КОЈАДИНОВИЋ БОЖИДАР
БОЖО
КОЈАДИНОВИЋ ОЛГА, бол-
ничарка
КОТЛАЈИЋ НИКОЛА
КОВАЧЕВИЋ МИЛАН

ЛАЗИЋ МИЛОШ СКАКА-
ВАЦ

МАКСИЋ ЉУБИША
МАКСИЋ РАДОСАВ, водник
МАРЧЕТИЋ НИКОЛА
МАРКОВИЋ НЕДЕЉКО

МАСАЈ1 БОШКО
МАТИЋ МИЛОРАД МИЛЕ
МИЈАТОВИЋ ЉУБОМИР
МИЛИВОЈЕВИЋ МИЛИВО-
ЈЕ КОРЕЈА
МИЛОСАВЉЕВИЋ ДАНИ-
ЦА
МИЛУТИНОВИЋ ЂУРЂЕ
МЛАДЕНОВИЋ МИЛУТИН
МАКСО

НОВАКОВИЋ МИЛИЈА, де-
сетар

ОСТОЈИЋ МИЛОВАН СУРЕ

ПАВЛОВИЋ РАДЕНКО
ПЕРОВИЋ МИЛУТИН
ПЕТРОВИЋ ДРАГОМИР
ПЕТРОВИЋ МИЛОРАД
ПЕТРОВИЋ СЛАВКО
ПЈЕВЧЕВИЋ-РАКОВИЋ
ПЕТАР

ПЉЕСКОЊИЋ БОГДАН

РИСТИЧЕВИЋ РАДИВОЈЕ
РИСТОВИЋ РАДОВАН
ИБРО

СКОКОВИЋ ОСТОЈА СУРЕ

ШЕВКОВИЋ ГВОЗДЕН

ТАНАСКОВИЋ СТЕВАН

ПУШКАР
ТАРИЋ МИРОЉУБ
ТУЦОВИЋ СВЕТОЛИК

ВАСИЋ РАДЕНКО
ВУКОВИЋ ДРАГОСЛАВ ПУ-
ПАВАЦ

ЈОВАНОВИЋ МИЛИЈА
МУСЛИМАН... ОД РУДОГ
РАШОВИЋ, НЕДЕЉКО
ТОМИЋ, МИЋО
ВЛАШКОВИЋ, СВЕТОМИР

ШЕСТИ БАТАЉОН (БЕОГРАДСКИ) * * * *

ШТАБ БАТАЉОНА

ИВАНОВИЋ МАШАНА МИ-
ЛАДИН, командант бата-
љона

МИНДЕРОВИЋ ДРАГОМИ-
РА ЧЕДОМИР ЧЕДА, по-
литички комесар
ИЛИЋ ПАВЛЕ БЕЉКО, за-
меник команданта

****Део Београдског батаљона налазио се 21. XII 1941. на положајима, уочи напада на Сјеницу, а други део (Посавска чета), кретао се ка бригади, у источну Босну. После борбе у Сјеници, део Београдског батаљона добио је наредбу Врховног штаба у Новој Вароши 4. I 1942. да се преко Лима пребаци у састав бригаде, у источну Босну. У међувремену, после боравка у рејону Подроманије, Хан Пијеска и на положајима према Власеници, Посавска чета је ушла привремено у састав Шумадијског батаљона (Пјеновац, Игмански мајдан). У састав свог батаљона дошла је у Фочу, 8. II 1942. године. У борби у Сјеници 22. XII 1941. погинуло је 25 бораца. За двојицу нису утврђена имена. Погинули су: Исак Алфандари, Бранко Басарић, Душан Борисављевић, Исак Демајоровић, Душко Средњошколац, Душан Ђорђевић Корошец, Живорад Јанковић, Живко Јованов, Живко Киса, Миливоје Косанић, Милош Мићашевић, Драгомир Миловановић, Миодраг Мирковић, Милан Мургац, Милорад Николић, Ђорђе Новаквић, Никола Црногорац, Илија Влаисављевић, Милутин Станимировић, Стеван Стублинчевић, Душан Шајатовић, Радојко Зарић и Владимир Тојатић. Рањени су: Рафаел Алтарац Руде, Бенко Демајоровић, Симо Кеџман (умро од рана), Добривоје Максимовић, Живорад Мишшић, Спасоје Радовановић Сеља и Михајло Швабић. Они су дошли у састав бригаде пошто су оздравили.

ВОНДРАЧЕК ИВАН ВАЊ-
КА, заменик политичког ко-
месара
ЖИВКОВИЋ ЉУБОМИР
ЉУПЧЕ ШПАНАЦ, интен-
дант
... БРАНКО „ДОКТОР“, ре-
ферент санитета
ТРНИНИЋ ЖИВКО ЖИЋА,
курир

1. ЧЕТА

ПЕТРОВИЋ ВАСЕ МИЛАН,
командир
МАРКОВИЋ ДРАГОЉУБ
ДРАГАН, политички комесар
ШИЈАН ДУШАН, заменик по-
литичког комесара

БАЈИЋ ДАВИД
БОЛДИНОВИЋ ДИМИ-
ТРИЈЕ МИТА
БРКИЋ МИЛОРАД

ЦЕКИЋ ДОБРИВОЈЕ, водник
ЦЕКИЋ ЖИВОРАД

ЧАМЦИЋ ВЛАДИМИР
ВАВА ЧАМЦИЈА
ЧОРДАШ ДУШАН
ЧУБРИЛО МИЛАН
ЧУРУВИЈА ТОДЕ

ДАВИДОВИЋ МОМЧИЛО
БУЉА
ДРЕЊАНИН МИЛОРАД

ФИЛИПЧЕВ МИЛОЈКО, вод-
ник
ФУНДУК МИЛАН

ГАЂЕША СТАНКО

ЈЕЛИЋ ДРАГИША
ЈЕЛИЋ МИЛИНКО

ЈЕРИНИЋ РАДИВОЈЕ
ЈОВАНОВИЋ ДОБРИВОЈЕ
КМЕКА
ЈОВАНОВИЋ МИЛОРАД
ГЕЏА

КОВАЧКИ САВА ДУДОШ
ЛАЛА

ЛЕКСЕНДРИЋ ВЕЛИМИР
ЛЕКСЕНДРА

МАРИНКОВИЋ РАДОВАН
МАРИНКОВИЋ ЖИВОРАД
МАРКОВИЋ ЛЕПОСАВА
ЛЕПА, болничарка
МАРКОВИЋ МИОДРАГ
БРИЦА
МАТИЋ ЖИВОТА
МИТРИЋ МЛАДЕН, десетар
МИХАИЛОВИЋ ДОБРИВО-
ЈЕ, водник
МИТРОВИЋ ЋУРЂЕ ЋУРА

НИКОЛИЋ ЧЕДОМИР
НИКОЛИЋ МАРКО
НИКОЛИЋ РАДОМИР

ПАНТЕЛИЋ РАДОВАН ПУ-
РА
ПАУНИЋ ЉУБИША
ПЕТРОВИЋ ЗЛАТОМИР

РАДОСАВЉЕВИЋ МИТАР
РАНКОВИЋ ЖИВОТА
РЕНОВЧЕВИЋ МИХАИЛО
МИКИЦА

СИМИЋ МИЛИСАВ
СОВИЉ ИЛИЈА
СТАНКОВИЋ МИЛАН МИ-
ЛАНЧЕ
СТЕВАНОВИЋ ЉУБОМИР
ЉУБА

ШТЕРК МИША

УБАВИЋ ПЕТАР

ВИЦИЋЈОСИП

ТОДОРОВИЋ МИЛОВАН

2. ЧЕТА

НИКОЛАЈЕВИЋ СИНИША,
командир
БЛАГОЈЕВИЋ МИОДРАГ
БАТА, политички комесар
ПЕШИЋ ДОБРИВОЈЕ, заме-
ник политичког комесара

АНДРИЋ БРАНКО

БАЛАБАН ДУШАН
БАНОВИЋ ДОБРИВОЈЕ
БАРУХ НИСИМ

ЧАЛИЋ ИЛИЈА
ЧЛОВИЋ ТОДОР з д и п и
ЧРНОГОЈ ДРАГАН

ЂИРИЋ МИЛОРАД ЂИРА

ДАБИЋ МИЛЕНКО БРАЦА
ДАМЈАНОВИЋ ДРАГИША
ДИНЧИЋ СТАНИМИР ДИМ-
ЧЕ
ДУЈИЋ ВЛАДИМИР

ЂОРЂЕВИЋ РАДИСАВ

ИГЊАТОВИЋ РАДОМИР
ИСАИЛОВИЋ МИЛОШ РУН-
ДО, десетар
ИСЛАМОВИЋ СУЛЕЈМАН
МУЈО

ЈЕШИЋ НИКОЛА
ЈОКСИМОВИЋ АЛЕКСАН-
ДАР АЦА
ЈОВАНОВИЋ МИЛОРАД
ЂУМУРЦИЈА

ЈОВИЧИЋ МИЛЕВА БЕЛКА,
болничарка

КАТИЋ МИЛИВОЈЕ
КОВАЧЕВИЋ ИВИЦА
КРЕЗИЋ БОЖИДАР КРЕЗА

ЛУКИЋ МИЛОРАД ВЛАИ-
ША

МИХАИЛОВИЋ МИЛОШ
МИША
МИЛЕКИЋ НИКОЛА КОР-
ЧАГИН

НИЋИФОРОВИЋ МИЛО-
ВАН НИЋИФОР, десетар

ПАНТИЋ МИЛОРАД МИКА
ПРОДАНОВИЋ МИТАР КО-
ВАЧ
ПРВУЛОВИЋ РАДОЈЕ ПР-
ЛЕ, десетар

РИСТИЋ МИЛОРАД РИЛЕ

СТЕФАНОВИЋ ДРАГО-
СЛАВ СРЕДЊОШКОЛАЦ
СТЕФАНОВИЋ ЖИВКО
ЖИКИЦА
СТЕПАНОВИЋ ТИХОМИР
ТИКА
СТУБЛИНЧЕВИЋ ЉУБО-
МИР ЉУБА

ШАРИЋ БОРИВОЈЕ БОРА
ШЕВИЋ ЖИВАН ЛАЛА

ТАБАКОВИЋ ЖИВОЈИН
ЖОЈА
ТАНАСИЈЕВИЋ МИЈИВО-
ЈЕ БУЉА
ТАНАСИЈЕВИЋ МИЛУТИН
ТОДОРОВИЋ МИЛАН
ТОДОРОВИЋ ЖИВКО
ТОМИЋ МИЛАН ЧАРЕ

УНЧАНИН ДУШАН, водник

ВАСИЋ МАРКО, десетар
ВИКАЛО ЛАЗАР ЛАЗО, вод-
ник
ВУЧЕТА НИКОЛА

ЖИВКОВИЋ ЈОВАН
ЖИВКОВИЋ ДУШАН ДУЦА
ЖИВОТИЋ БОРИВОЈЕ БО-
РА ЖАБАЦ

ПОСАВСКА ЧЕТА

ВУКОСАВЉЕВИЋ МОМЧИ-
ЛО, командир
ШТАГЉАР ИВАН, политички
комесар
НИКОЛИЋ ЖИВОЈИН ЖО-
ЈА, заменик командира
БОЈИЋ МИЛОСАВ, заменик
политичког комесара

АЛЕКСИЋ БОЖА
АРУЕТИ ЈОСИФ ЈОЛЕ

БЕЉИНАЦ МИЛИВОЈЕ
БОРЈАНОВИЋ ЖИВОРАД
ЖИВА

ГАВРИЛОВИЋ ЉУБИША

ХРЊАК БРАНКО

ЈАКОВЉЕВИЋ РАДОВАН
РАЈА
ЈАНИЋ БРАНИСЛАВ
БРАНА

ЈЕЛИЋ РАДИВОЈЕ
ЈОВАНОВИЋ БОРА
ЈОВАНОВИЋ ХРИСТИВОЈЕ
ЈО^АНОВИЋ СТАНИСЛАВ
САША

КАРИЋ ФИЛИП, водник
КОЕН ВАЛТЕР ПАЈКИ
КОЈИЋ СТОЈАДИН
КОЈИЧИЋ ТОМО

КОНФИНО МОСКО, десетар
КОСАНОВИЋ НИКОЛА
КОВАНЦИЋ ПРВОСЛАВ
КРАЧУНОВИЋ СВЕТИ-
СЛАВ СВЕТА, десетар

ЛАЗИЋ ВОЈИСЛАВ ВОЈА

МАНДИЛ ИСАК ЦАНЕ
МАРКОВИЋ МИЛАН
МАРКОВИЋ НАДЕЖДА НА-
ДА, четна болничарка
МИЛАДИНОВИЋ ВЕЉКО
ПОП

МИЛОВАНОВИЋ МИЛО-
РАД ЖИВОТА, водник
МИЉЕВИЋ ПАВЛЕ ПАЈА
МИРЧЕТИЋ ДРАГОЉУБ
МУЊАС МИЛАН, десетар

НАСТИЋ МИЛАН
НЕШКОВИЋ РЕЉА
НИКОЛИЋ МИЛИСАВ
НИНКОВИЋ МИЛОВАН
БРКА

ПАВЛОВИЋ МИЛОСАВ
ЛЕПИ

ПЕНЧИЋ ЈОВАН
ПИЈАДЕ АВРАМ
ПОПОВИЋ ИВАН
ПОПОВИЋ РАДОВАН РАЈА

РАКИЋ ЈЕЗДИМИР, економ
чете
РОСИЋ ПЕТАР МИЋА

СИНЂЕЛИЋ СЛОБОДАН
СКОПСКАЈА-РАТКОВИЋ
БОСА, болничарка

ТРИШИЋ ЉУБИВОЈЕ БУЦА

ВУКОВИЋ ДРАГО КОРЧА-
ГИН

ЗЕФИРОВИЋ РУСО
ЗУБАНОВИЋ ВОЈА

МАСАЛ МЛАДЕН МЛА-
ДЕНКО

Миян Анунас Уеліш

Кмо Ваїс

Пішр Вајкојс

Ҳаміш Бевејс

Ante Bilobrk

Miloš Bobičić

Radomir Božović Raco

Nikola Bubalo

Božo Božović

Dragoljub Božović Žuća

Savo Burić

Pero Četković

Janko Ćirović

Boško Dedeić Pop

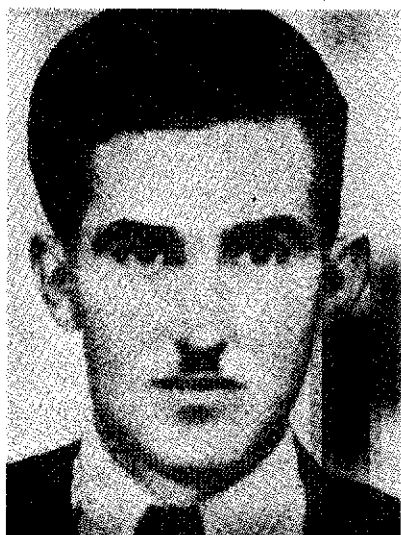

Momčilo Dugalić

Vuksan Đukić

Đura Dimitrijević

Spasoje Dragović

Radovan Gardašević

Vojo Grujić

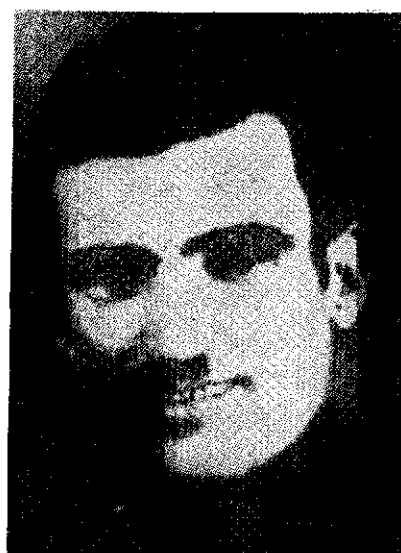

Milan Ilić Čiča

Dragiša Ivanović

Zdravko Jovanović

Olga Jovičić Rita

Pavle Jakšić

Mirko Jovanović

Jovo Kapičić

Filip Kljajić

Miloš Komatina

Dušan Korać

Šerif Lojo

Đuro Lončarević

Danilo Lekić Španac

Risto Lekić

Nikola Ljubičić

Radoje Ljubičić

2г'уби Магтс

51анко Магеуэс Рер1с

Вгана Магкоук

УојШау МагГоуанс

Sava Mašković

Rade Miličević

Miloje Milojević

Danica Milosavljević

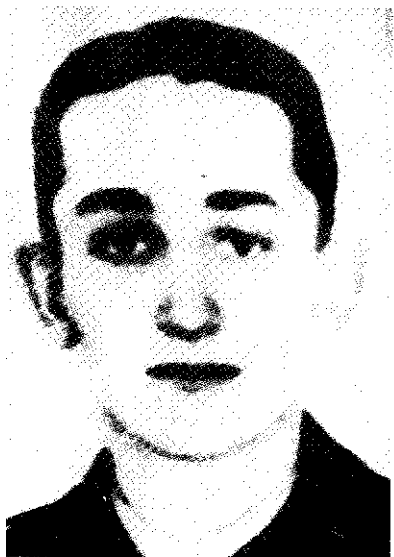

Milosav Milosavljević

Dušan Milutinović

Milan Munjas

Dragoslav Mutapović

Radisav Nedeljković Raja

Siniša Nikolajević

Mirko Novović

Vid Nježić

Sulejman Omerović Car

*Dragoslav Pavlović Draganče
Šilja*

Vasilije Pejović

Đuro Petrović

Καθούαν ΡεΧ20\υς

ΒΙΙ.ο Ρορν'οc1α

Κοcα ΡοροϋΓς

- *Βοjo Ρze1e\ - 'κ:*

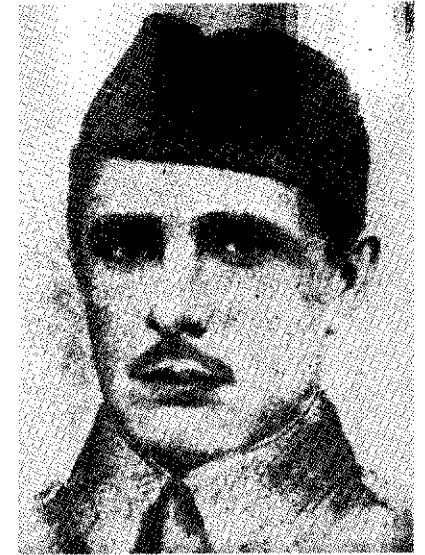
Petar Prlja

Petar Radević

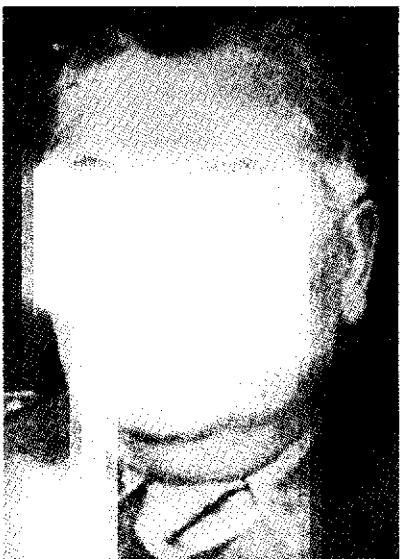

Milan Raspopović

Milija Rašović

Vojislav Radić Voja

Jovo Radulović

Ante Raštegorac

Vladimir Rolović Vlado

Mijalko Todorović Pavić

Vlado Šćekić

Marko Stanišić

Paško Romac

Dimitrije Vojvodić Zeko

Miodrag Urošević Artem

Milan Žarac

Moma Stanojlović

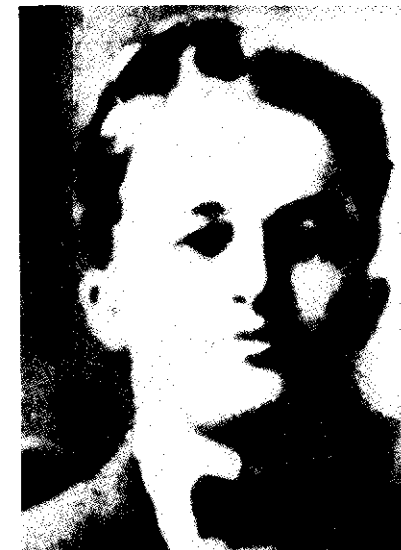
Đoko Vojvodić

Jovan Vučković

Dušan Vujošević

Đuro Vujović

Miloš Vučković

Bogdan Vujošević

Špiro Vujović

Jovan Vukanović

Radovan Vukanović

Stanko Vukašinović

Živko Živković

Komnen Žugić

Đoko Vukičević

Vujadin Zogović Vujo

Ljubomir Ilić Živković Ljupče Španac

Спомен-обележја *

Ратни пут Прве пролетерске НОУ бригаде приказан је у бројним научним и публицистичким делима, чланцима и сећањима, те мемоарским записима. Ипак, у много чему, остао је незабележен и неисказан, мада трајно урезан у сећањима преживелих бораца и у памћењу народа крајева кроз које је бригада прошла и у којим се борила. У многим насељима и земљишним објектима налазе се спомен-обележја подигнута у знак сећања на учешће бригаде у бројним окршајима, на њене победе, са именима погинулих бораца и старешина као израз захвалности народа за војни, политички и морални допринос бригаде у народноослободилачкој борби и револуцији.

Ради што бољег увида у спомен-обележја, њихов изглед и садржај, те да би се сачували од заборавља, Одбор секције бораца бригаде упутио је у лето 1986. године стручну групу на терен ради прикупљања података о спомен-обележјима: обелисцима, спомен-плочама, бистама, обележеним гробовима и гробницама, називима улица и тргова, културним, просветним, здравственим, спортским, војним и другим установама, друштвима и организацијама која носе имена бригаде, њених батаљона и чета, или имена појединих народних хероја и истакнутих бораца и старешина.

Тај обиман посао завршен је у потпуности, тако да су прикупљени подаци о местима са спомен-обележјима наведена хронолошким редом: Рудо, Маоче (код Прибоја), Гаочићи (код Рудог), Пјеновац (код Хан Пијеска), Вогошће, Рељево, Осиек и Врело Босне (код Сарајева), Велико Поље (на Игману), Фоча, Прозор, Бугојно, Ливно, Босански Петровац, Ситница, Иван-седло, Главатичево, Калиновик, Устиколина, Боровно (Сутјеска), Тјентиште, Оцркавље (код Миљевине), Власеница, Зворник, Сплит, Циста Велика (код Имотског), Триљ (код Сиња), Палисад (на Златибору), Београд, Адашевци (код Шида), Шаренград, Негосавци (код Вуковара), Плетерница, Врбовец.

У публикацији се, такође, налазе и фотографије наведених спомен-обележја, углавном оних којима су обележени значајнији догађаји, што не значи да само они представљају оно што из ратне прошлости бригаде заслужује да буде обележено. На многим местима на којима је бригада водила значајне борбе, нема

* Аутор прилога Мишо Јтековић

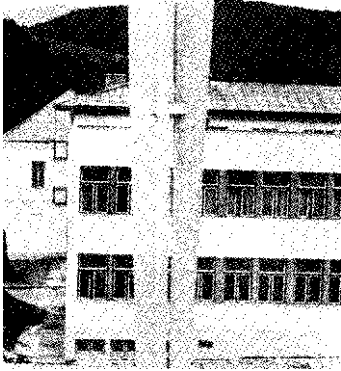

достојних обележја (односи се, пре свега, на Сутјеску и сремски фронт). Такође, нема обележја ни у неким градовима које је бригада сама или са другим јединицама ослобађала (Коњиц, Дувно, Аржано, Студенце, Студено Врело, Ловреч, Посушје, Кључ, Јајце, Теслић, Скендер Вакуф, Котор Варош, Хан Пијесак, Ваљево, Уб, Шид, Вуковар). Разлог је што су спомен-обележја постављана зависно од тога колико су локални органи, друштвено-политичке организације и заједнице, те удружење СУБНОР-а, били упућени и заинтересовани да процене значај ратних збивања на своме терену, и разумљиво, са каквим су материјалним могућностима располагали да би подigli спомен-обележја.

Из тих и сличних разлога, знатан број обележја нема репрезентативни изглед. Очигледно је да се није много мислило о њиховој уметничкој форми и лепоти. Она су, углавном, међусобно веома слична. На њима се, као по правилу, понавља један те исти симбол-звезда петокрака са пушком или без ње. Нема сумње, већина обележја подигнута је иницијативом људи добре воље, али са ограниченим циљевима и жељама-тек толико да обележја буду израз захвалности и подсећања на ратне заслуге бригаде.

Ваља напоменути и то, да се део нашег тумачења појединих спомен-обележја, не подудара у свему са текстом који је на њима исписан. За разлику од тих текстова који су, најчешће писани на основу крхких сећања појединаца или више учесника догађаја којем је спомен-обележје посвећено, наша су објашњења заснована на ширим изворима и провереним подацима. Према томе, тачнија су и веродостојнија, што не значи да и њих неко не може допунити или исправити.

РУДО

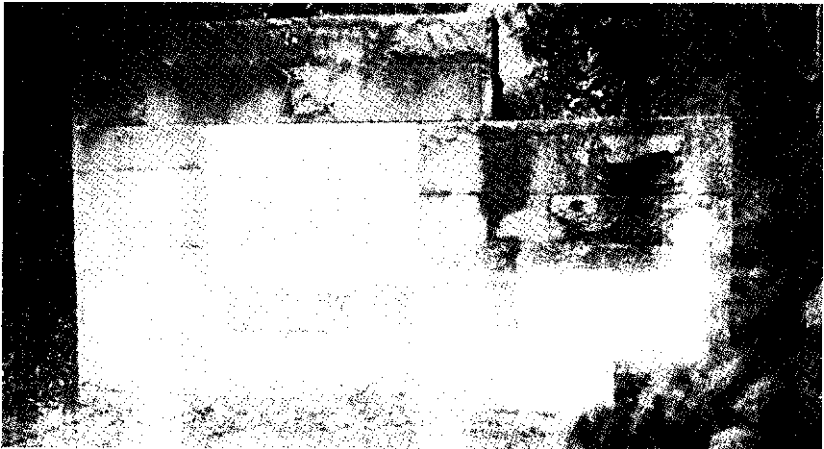
У Рудом је 21. децембра 1941. године од два црногорска и три српска батаљона формирана Прва пролетерска народноослободилачка ударна бригада. Свечаном формирању бригада присуствовао је врховни командант НОПОЈ Тито, са неколицином чланова Врховног штаба и Централног комитета КПЈ.

Спомен-обележја

На платоу, у средишту варошице, налази се Меморијални музеј Прве пролетерске бригаде, а испред њега обелиск, висок око 15 метара. На постољу је мозаик, са текстом исписаним латиницом:

Овдје је 22. XII 1941. године формирана прва бригада Југословенске народне армије.

На улазу у Рудо, недалеко од моста на Лиму, налази се на вертикалном постаменту од гранита мермерна спомен-плоча на којој је исписан следећи текст, такође написан латиницом:

Долазећи у Рудо, у састав Прве пролетерске бригаде, на овом мјесту су се 20. 12. 1941. године, први пут у ослободилачком рату срели српски и црногорски партизани

МИОЧЕ

Обавештен о прикупљању већег броја партизанских јединица у Рудом, штаб италијанске алпинске дивизије „Пустерија“ упутио

је из оближњих гарнизона, Прибоја и Вишеграда, по једну чету ка Рудом да би разбиле партизанске снаге и повратиле то место.

Чету алпинаца, која је 23. децембра 1941. упућена из Прибоја ка Рудом, дочекао је у Миочу Други (Црногорски) батаљон Прве пролетерске бригаде и, разбивши је, одбацио према Прибоју.

Спомен—обележје

На згради основне школе, која носи назив „22. децембар“, налази се мермерна плоча (50x30 цм), са петокраком звездом и следећим латиничним текстом:

Ус

I/ оуом М ^ . т п ј - •
 ЦОНП 0P1JС00 ГРИ0М1Г.:К<к-
 Цпоил РР\`К Р К О ^ Е Т « ' ^ / ^ !
 К12ВПЛ .?и
 !•'Л 15ТД У0'ЛА I И
 00 РР1Б0 И НЛРДН ПЛ 1МЈ..
 МОЊ22.Ј к ш ј н о к н н и ^
 ШВШШБВШШШ • ШШШ18!!!

У овом мјесту 23. 12. 1941. године борци Другог црногорског батаљона Прве пролетерске бригаде разбили су колону талијанских фашиста која је кренула од Прибоја у напад на Рудо.

Миоче, 22. 12. 1976. г.

СУБНОР Рудо

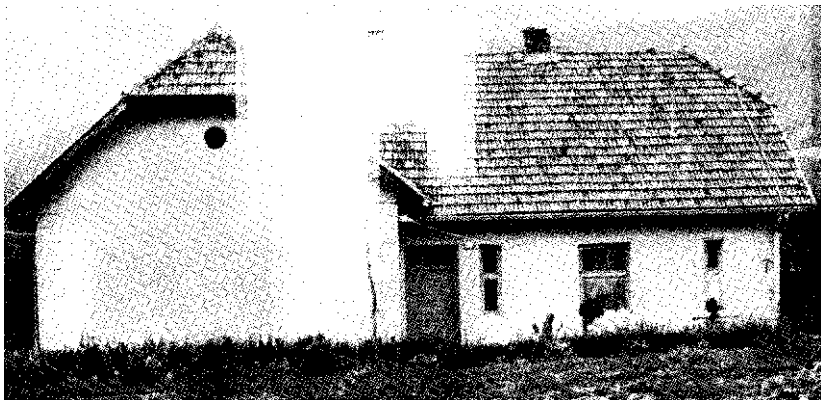
ГАОЧИЋИ

Чета алпинаца италијанске дивизије „Пустерија“ која је 22. децембра 1941. упућена из Вишеграда ка Рудом, заноћила је у згради основне школе у селу Гаочићима, недалеко од Рудог. Следећег дана Врховни штаб јој је упутио у сусрет Трећи (Крагујевачки) и Четврти (Краљевачки) батаљон, који су је потукли до

ногу. Притом је заробљено 109 војника и официра и заплењева већа количина оружја и опреме.

Спомен-обележје

На зиду школске зграде из које су се бранили италијански војници, налази се мермерна плоча са петокраком звездом и следећим латиничним текстом:

I У М СЕМКА А МИОМ*
 > . ' . ГО " О А » АТАЦУМА » ИО АН ПУ ОЈВУА ...
 «ици ГРО ПАИ ПАВХИМ»
 ЧИША! ЗК » ПСД» В. И. ОУО * О » 5 Л Ј и
 ' ои 1 » ОСИДИГЛИ » * О! * ТВМ, ГЛ
 КЧ АИВУАССО » ДТДИОКД.
 • Л ЈШТ - Г Л Ж АНЦ К ОЖ АМО * Ж •
 КОМА ЧШКА ЛЮЛ * С СЕПЕ - 1 .
 «САПСЕВА - П * ОЈ МАКТИМОИС РІТА
 Ж УЕ ЛЕПЕ ! ШПАИШТОШИС - ОШО V - •
 7 КК АСПЕВАГКОС ЕАТАЛЗОНЕ' .
 ОЛАС ШОМОА КАРКАС Т ОЛАС ОВ-АУ
 Н АПШАС-СОІА » ОКС РЛУ « СЕПЕ

m

1

4. ЛП. А 1981. СОВШВ

На овом мјесту 23. децембра 1941. године, након оснивања Прве пролетерске бригаде у Рудом, два батаљона бригаде извојевали су велику побједу над италијанским фашистима, уништивши цијелу јединицу од 150 алпиниста и запленивши прво тешко наоружање за бригаду. У овом окршају храбро

су положили своје животе за слободу и социјализам пролетери

Из Краљевачког батаљона
Новица Јолић-замјеник командира Крушевачке чете, Никкола Кртинић-замјеник командира Рударске чете, Зоран Катић „Дева“, Урош Мартиновић, Петар Спасојевић и Милан Милошевић „Томо“ - борци Прве чете.

Из Крагујевачког батаљона
Отац Миодраг Ратинац и син Драгослав Ратинац „Гоша“ - борци Прве чете
4. јула 1981. године

СУБНОР-РУДО

ПОДРОМАНИЈА

У селу Бијеле Воде, иедалеко од Подроманије, у току друге непријатељске офанзиве, Други батаљон бригаде водио је 21. јануара 1942. године борбу са једном колоном непријатеља из састава 738. пука немачке 718. дивизије и 15. домобранског пука, у којој су тринаест бораца погинули а пет рањени.

Спомен-обележје

У селу Бијеле Воде нема спомен-обележја о тој борби, али се у селу Подроманија, на јужној падини брежуљка, недалеко од раскрснице путева Сарајево-Власеница и Сарајево-Рогатица, налази нека врста некрополе, са два спомен-обележја. На једном од њих, каменом зиду висине 1,5 и дужине 4,5 м, постављена је мермерна плоча (120x180 цм), са следећим текстом, написаним ћирилицом:

Овде почивају првоборци Другог црногорског батаљона
Прве пролетерске НОУ бригаде, храбри синови братског
црногорског народа
Петровић Н. Радован, народни херој, замјеник командира
чете, из Куча
Петровић И. Рајко из Куча
Поповић В. Ђорђије
Маровић Н. Мило
Тошковић Т. Ђорђије из Братоножића
Тошковић П. Комњен
Тошковић Ј. Радомир
Божовић В. Вујадин из Пипера
Божовић М. Радомир
Брновић Ф. Петар

*Љумовић В. Милика
Цветковић М. Милисав
Љумовић Ј. Драгомир*

*У борби против њемачко-фашистичких поробљивача па-
доше 21. 1. 1942. године за слободу, братство и јединство
и социјалистичку будућност наших народа у Бијелим Во-
дама на Романији.*

*У знак захвалности палим друговима за слободу народа
спомен-костурницу подиже Савез бораца НОР среза соко-
лачког. Вјечна им слава.*

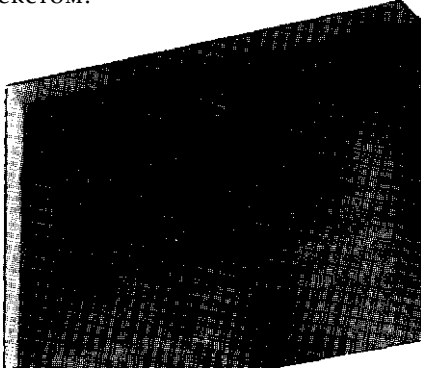
На зиду иза иекрополе, на бетонском постољу, угравирана је петокрака звезда са српом и чекићем.

ПЈЕНОВАЦ

У Пјеновцу, малом насељу, са железничком станицом, на ускотрачној прузи Хан Пијесак - Олово, чета скијаша немачке 342. дивизије изненадила је 21. јануара 1942. Пети (Шумадијски) батаљон Прве пролетерске бригаде и делове Романијског НОП одреда и нанела им велике губитке. Из Петог батаљона погинуло је 39 бораца, међу којима и командант батаљона Милан Илић Чича и политички комесар батаљона Драгослав-Драганче Павловић Шиља, а из Романијског одреда 17 бораца, међу којима и командант одреда Славиша Вајнер Чича.

Споме н-о бел ежја

На згради основне школе „Славиша Вајнер Чича“ налази се мермерна спомен-плоча (150x100 цм), са следећим ћириличним текстом:

Народном хероју Славиши Вајнеру Чичи и друговима пролетерима, који у борби за слободу свог народа положише животе, 21. 1. 1942. године, у Пјеновцу, подиже ову спомен-плочу народ Пјеновца и околине, уз помоћ радног колектива ПДИ „Криваја“ Завидовићи. Пјеновац 29. 08. 1954. године.

Изнад текста угравирана је петокрака звезда.

Изнад школске зграде, на падини брега, налази се мермерни епометик (140x100 цм), са следећим ћириличним текстом:

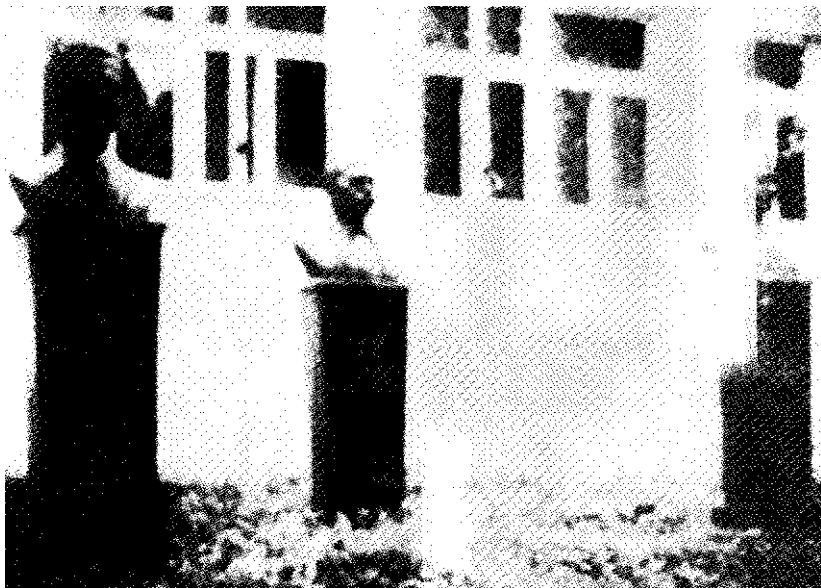

На овом мјесту, 21. јануара 1942. године, погинула су три народна хероја и 59 пролетера Петог шумадијског баталјона Прве пролетерске бригаде. Успомена на њихова херојска дјела вјечно ће напajати млада покољења како се треба борити за слободу доловине.

Пјеновац 28. августа 1959. г. Народ и Савез бораца овог краја

На врху споменика налази се петокрака звезда са српом и чекићем, а око споменика камена ограда. Испод споменика, на малом платоу од црвене цигле, ученици су направили цветну алеју, у облику петокраке звезде.

У школском дворишту налазе се бисте народних хероја Славише Вајнера Чиче, Драгослава Павловића Шиље и Милана Илића Чиче.

ТРАГОМ ИГМАНСКОГ МАРША

Крајем јануара 1942, Прва пролетерска бригада је поред Сарајева извршила чувени игмански марш да би се, са простора Романије, Звијезде и Озрена, на којем је била у току немачка офанзива, пребацила преко Сарајевског поља и Игмана на територију Калиновичког НОП одреда. У том легендарном маршу учествовала је главнина бригаде са око 650 бораца. Марш је отпочео у сумрак 25. јануара, из села Гајева. Међутим, у историју је ушао, као игмански марш, као покрет од села Кремеша, преко Вогошћа, Рељева, Осјека и Игмана до Пресјенице, који је извршен у ноћи 27/28. јануара. Услед смрзавања, на температури од -32° , избачена су из строја 172 борца, а око 100 је претрпело лакше озледе.

Спомене н-о бел ежја

У селу Вогошћу, на тргу се налази камена громада (100x150 цм), на којој је месингана плоча са следећим латиничним текстом:

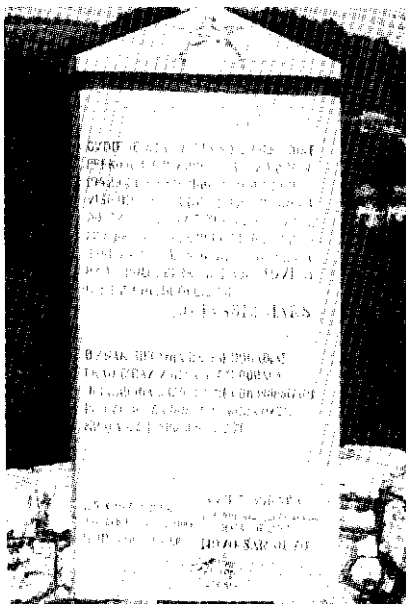
У ноћи између 27. и 28. јануара 1942. године овим правцем прошла је Прва пролетерска бригада у свом славном Игманском маршу.

Вогошћа 1984. године

Око споменика је цветна алеја.

У селу Рељеву, где је био дрвени мост преко којег је колона бригада прешла реку Босну, саграђен је нови мост. Поред њега се налази споменик од камена. На њему је спомен-плоча (150x50 цм) у виду тростране призме, на чи-

јем су врху три петокраке звезде са српом и чекићем. На једној страни је следећи текст исписан латиницом:

Овдје је стајао трошни дрвени мост преко којег је ноћу 27. на 28. јануар 1942. године по снијегу дубоком више од једног метра и по хладноћи од -32°C , испред до зуба наоружаних и бројно непоредиво јачих ненријатељских снага, прошло око 700 бораца Прве пролетерске бригаде НОВЈ-а у знаменитој операцији „Игмански марш“. У знак сјећања на тај догађај и као израз захвалности бораца учесницима у овом смјелом подухвату подижемо за добро народа овог краја овај спомен—мост.

25. X 1971. године поводом
30-то годишњице НОР-а и револуције
Савез бораца НОР-а општине Ново Сарајево

На Вреду Босне налази се споменик у облику гранитне стене
на коме је утиснут следећи ћирилични текст:

Двадесет седмог јануара
1942. године, у вријеме II
непријатељске офанзиве, по
температури од 32 степена
испод нуле, Прва пролетер-
ска народноослободилачка
бригада извела је 23-то ча-
совни Игмански марш, прав-
цем Јошаница-Сарајевско
Поље-Илиџа-Игман-Пре-
сјеница. У маршу је промр-
зло 180 бораца, од којих су
у болници у Фочи умрла два-
наесторица.

22. XII 1951.

Савез бораца НОР-а Сара-
јево

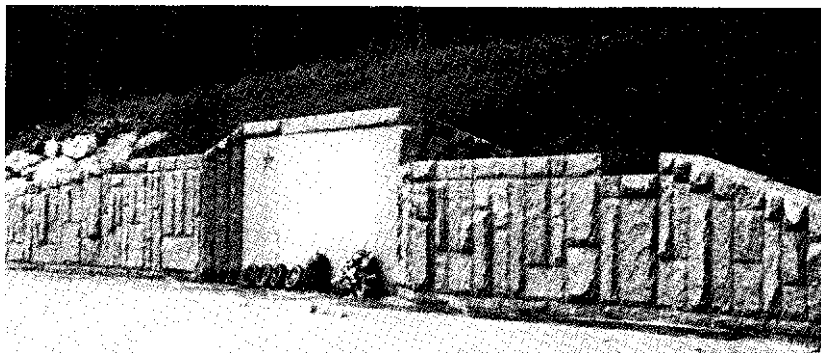
У засеоку Губавцу (Вредо Босне), на месту одакле се колона
бригаде почела пењати уз Игман, налази се споменик од гранита,
ограђен металном оградом. На црној мермерној плочи (60x60
cm) утравиран је следећи латинични натпис:

Овим путем је 27. 11 1942. године прошла Прва пролетерска
бригада на своје историјском Игманском маршу.
Савез бораца Илиџа

На спомен-плочи је угравирана петокрака звезда.

На Игману, на Великом Пољу, налази се спомен комплекс у облику камене оgrade на чијој је средини спомен-плоча са следећим латиничним натписом:

На ово подручје, у свитање 28. јануара 1942. године, стигла је Прва пролетерска бригада у свом легендарном Игманском маршу. Игмански партизани пружили су промрзлим пролетерима свесрдну помоћ

Борци и грађани Сарајева 1984. године

Поред текста угравирана је петокрака звезда са српом и чекићем.

У хотелу „Игман“ налази се музејска поставка о Првој пролетерској бригади.

ФОЧА

За Фочу су везани многи значајни догађаји из летописа Прве пролетерске бригаде. У њој су лечени борци настрадали у Игманском маршу, а боравили су и поједини батаљони у првој половини 1942. године, обезбеђујући Врховни штаб и Централни комитет КПЈ. Они су интензивном војном, политичком и културно-просветном делатношћу допринели организовању и учвршћењу слободне територије у горњем току Дрине. У Фочи су четири батаљона (1, 3, 5 и 6) примили ратне заставе из руку врховног команданта Тита, а ту је формирана и Омладинска фочанска чета, која је ушла у састав Крагујевачког батаљона.

Спомене н-о бел ежја

На згради Медицииског центра „Пролетерске бригаде“ налази се спомен плоча са следећим латиничним текстом:

У овој згради налазила се у периоду јануар-мај 1942. године болница, у којој су после славног марша преко Игмана лијечени рањеници и промрзли борци Прве пролетерске бригаде

!J <>|/0; 7.0PAP1 HA1L2H.A XГ.
K-кЈОШЈ 1ЛЖЈАК ЗДА! Ш42
НОЛЧК Ч 1ј КОКМ Ч'

(<•N::; МК ! (PK1-МЦ/: ' X>4*. I
'!>{}! I Г П т ВККЛП1

Испред основне школе „Иван Горан Ковачић“ налази се споменик Фочанској омладинској чети. На каменом постољу је кип борца, с пушком у крилу. У позадини је зид од мермерних плоча, на коме је спомен-плоча са следећим латиничним текстом:

Збратимљени у борбеном јединству са најбољим синовима наших народа, вјерни Комунистичкој партији Југославије и под руководством ЦК КПЈ и Маршала Тита, борци Омладинске чете и остали борци фочанског краја, дјелима су потврдили своју љубав према народу и слободи и допринијели свој удио ослобођењу земље и стварању социјалистичке Југославије.

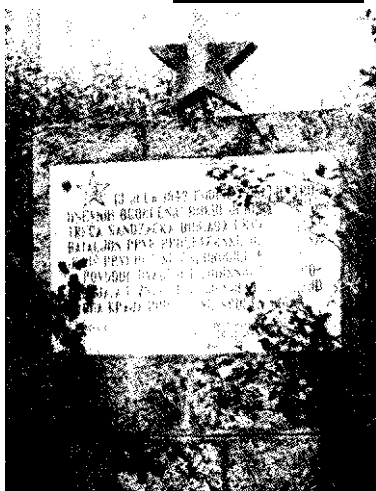
ПРОЗОР

Прозор су први пут ослободили 13. јула 1942. године Трећа санџачка пролетерска бригада и Четврти батаљон Прве пролетерске бригаде. Бранили су га три чете усташа, вод домобрана, оружници и милиционери (укупно 460 војника НДХ).

тм, р

Спомен-обележје

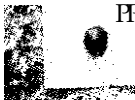
У парку, у центру града, где се налазе и бисте народних хероја из Прозора, постављена је на вертикалном каменом постољу спомен-плоча (200x100 цм) са следећим латиничним текстом:

13. јула 1942. године, после тродневних огорчених борби, јединице НОВЈ, Трећа санџачка бригада и Краљевачки батаљон Прве пролетерске бригаде, на јуриш први пут су ослободиле Прозор. Поводом двадесете годишњице

^ Г к) МЛ №2 СЛШНЕ 1'ошје ШО-
онеун1н 0с0ксен1н ВОИВ1,1е01н!1е ш,) ,
ТКЕСА 5анв2аска винтава 1 кр.аеје^аш
вата1јок **РИ'Е** ре01етерж вр.шаве.ка
РНУ1 РУТ 8с 0810в0в1ее РР.010К.
роуовоп *ДУ/ШШ* 00018кже 106 00-

0У0БА КВАеЈА ?№1Т &Р0ПЕН Р10С1).

ИТСК 33 ЖА №?-ч *штштштштштштштштштштшт*

*тог догађаја, а у знак трајног сјећања, народ овог краја
подиже ову спомен-плочу.*

Прозор 13. јула 1962.

Удружење бораца народноослободилачког рата Прозор

БУГОЈНО

У борбама за Бугојно, које су бранили пет усташких и три домобранске чете, оружници и милиционери (укупно око 900 војника), средином јула 1942, учествовали су, заједно са јединицама Четврте црногорске и Друге пролетерске бригаде, и три батаљона Прве пролетерске. На Бугојно су извршена два напада (16/17. јула и 20/21. јула) и оба су завршила неуспешно.

У Бугојну је, почетком новембра 1943. године, одржана партијска конференција Прве пролетерске дивизије, на којој су учествовали и делегати из Прве пролетерске бригаде.

Спомен-обележја

У Улици Иве Лоле Рибара, испред зграде гимназије, налази се обелиск, на коме је мермерна спомен-плоча са следећим латиничним текстом:

На прилазима овог града, јула 1942. године, у смелим јуришима пролили су крв прекаљени револуционари борци Четврте и Прве пролетерске бригаде. Нека се никад не заборави слава њихових подвига.

На врху обелиска, високог око иет метара, налази се петокрака звезда, а испод текста утиснут је грб Југославије.

У центру града, у Улици братства и јединства, на згради месне заједнице „Центар“, налази се мермерна плоча (100x80 цм), са следећим латиничним натписом:

1. септембра 1943. године, у овом дому одржана је прва партијска конференција I пролетерске дивизије НОВЈ. Конференцији је присуствовало 150 делегата који су представљали партијску организацију од 862 члана КПЈ. Бугојно септембра 1971.

ЛИВНО

Ливно су од 4. до 7. августа 1942. године бранили четри домобранске и једна усташка чета, милиционери, оружници и десетак Немаца, службеника једне истраживачке фирме, а напале су га и ослободиле Прва пролетерска и Трећа санджачка бригада, заједно са деловима Петог крајишког одреда. Након жестоких борби, нарочито за освајање тврде куће др Митровића, у граду је заробљено 360 непријатељских војника.

Спомен-обележје

На згради др Митровића налази се мермерна спомен-плоча (100x50 цм) са следећим латиничним текстом:

5. августа 1942. године
Прва пролетерска ударна
бригада, под командом
> Коче Поповића, уз садеј-
ство дијелова Треће сан-
жачке ударне бригаде уни-
штила је немачко-уста-
шки гарнизон од 1.000 вој-
ника и официра у Ливну,
ослободивши град и читав
ливањски крај. Овде су се
срели први пут у НОР-у
српски и црногорски пар-
тизани-пролетери са пар-
тизанима Босанске кра-
јине и Далмације.

Општински одбор Савеза
бораца Ливно
22. XII 1951.

ПОСУШЈЕ

Пошто је 16. августа 1942, на Кленку, између Студеног Врела и Посушја, разбила једну усташку јединицу, јачине око 400 војника, Прва пролетерска бригада је сутрадан ослободила Посушје, из којег се посада извукла према Широком Бријегу.

Спомен-обележја

У Улици далматинских бригада, испред хотела „Посушје“, налази се спомен-плоча од црног мермера (100x100 cm), са угравираном петокраком звездом и следећим латиничним текстом, у којем се ослобођење града приписује другој партизанској јединици:

У спомен прослављене X херцеговачке бригаде која је 14. августа 1942. године први пут ослободила мјесто Посушје. Народ Посушја, на дан оснивања бригаде,

10. VIII 1942-10. VIII 1952.

За ово спомен-обележје, без обзира на то што је погрешно посвећено Десетој херцеговачкој бригади, сматрали смо да му је место у нашој публикацији.

БОСАНСКИ ПЕТРОВАЦ

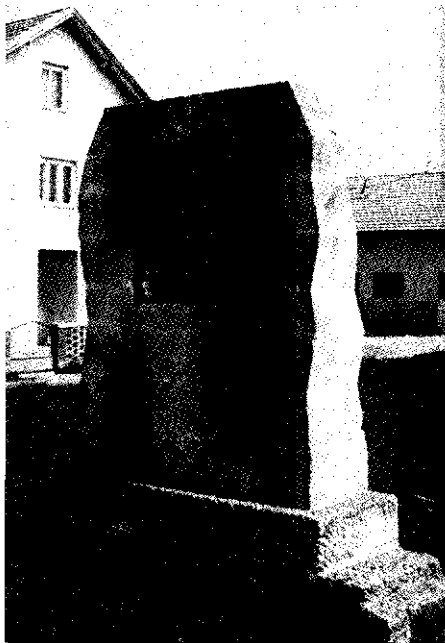
У Босанском Петровцу је 7. новембра 1942. Врховни командант извршио смотру прве пролетерске бригаде и предао јој ратну заставу. Том приликом одржао је говор постројеним борцима, након чега је извршен свечани дефиле бригаде.

Спомен-обележја

На пољани изван града, где је Тито предао заставу Првој пролетерској бригади, подигнут је спомен-обелиск од камена, висине 3,5 метара. На њему је постављена спомен-плоча од црног мермера са следећим латиничним текстом:

*Овдје је 7. новембра 1942. године друг Тито предао ратну заставу Првој пролетерској бригади.
Новембар 1949.*

*Грађани општине
Бос. Петровац*

СИТНИЦА

У једној од најтежих борби које је до тада водила бригада је 20. новембра 1942. заузела Ситницу, јако утврђено непријатељско упориште на прузи Бањалука - Мркоњић-Град, које је бранило око 900 домобрана, 38 Немаца и неутврђен број четника. Убијено је око 60 и заробљено 370 непријатељских војника.

Спомен — обележје

Поред улаза у ограђено партизанско гробље, налази се споменик. На бетонској пирамиди (180x100 цм) постављена је спомен-плоча од мермера са следећим ћириличним текстом:

Прва пролетерска бригада у борбама на Ситници 20. новембра 1942. године убила је и заробила око хиљаду домобранских, усташких и немачких војника и официра, запленивши велике количине ратног материјала. Народ Ситнице поставља ову спомен-плочу за вечно сећање на славну победу Прве пролетерске бригаде у борби за слободну социјалистичку Југославију.

*27. јули 1952. године
Ситница*

ПРЊАВОР

Други и Четврти батаљон Прве пролетерске бригаде напали су ноћи 14/15. јануара 1943. године гарнизон у Прњавору и принудили његову посаду (домобрански батаљон и чета легионара) на предају. Притом су заробили 350 непријатељских војника.

Спомен-обележје

На згради поред хотела налази се мермерна спомен-плоча (100x60 цм) са следећим латиничним текстом:

ММШ. ПОБЕДЕ

Прва пролетерска бригада у борбама против окупатора и његових плаћеника у прњаворском крају, ослободила је јануара 1943. Прњавор, уништивши осам стотина домобранско-усташких војника и официра. Нека је вјечан спомен на хероје Прве пролетерске бригаде и на њихове побједе за слободну социјалистичку Југославију.

ИВАН-СЕДЛО

У току битке на Неретви, Прва пролетерска бригада је средином фебруара 1943. године водила тешке одбрамбене борбе на Иван-планини да би спречила продор немачких трупа из правца Сарајева у Коњиц. У ноћи 17/18. фебруара заузела је сва непријатељска упоришта на Иван-планини (Брадина, Раштелица, Иван-седло, Драгочај) која су браниле италијанске, усташке и четничке снаге. У том незадрживом јуришту избацила је из строја 182 непријатељска војника. Наредних дана, све до 28. фебруара, бригада је, заједно са Трећом санџачком, успела да продре у Коњиц, водећи огорчене борбе са немачком борбеном групом „Анакер“, коју су сачињавали два немачка, два домобранска и један усташки батаљон.

Спомен-обележје

На Иван-седлу, поред старог пута, близу метеоролошке станице, налази се спомен-чесма, на којој је на грубо тесаном граниту, постављена спомен-плоча (100x50 цм) са следећим ћириличним текстом:

У борбама на Иван-Седлу фебруара 1943. године, током IV непријатељске офанзиве Прва пролетерска бригада нанијела је одабраним њемачким јединицама губитке од неколико стотина мртвих и рањених војника и официра. Из редова Прве пролетерске бригаде пало је 50 другова. Нека је вјечно сјећање на побједу и жртве бораца Прве пролетерске бригаде за слободну социјалистичку Југославију.

22 XII 1951. године

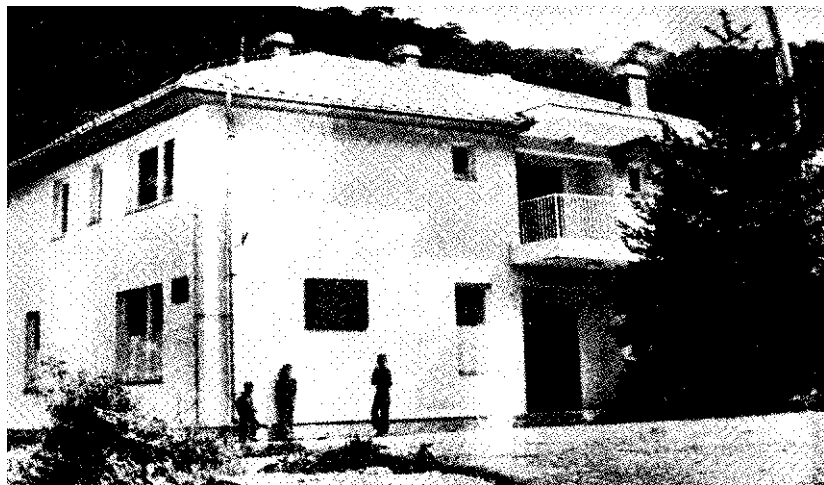
Савез бораца НОР-а

ГЛАВАТИЧЕВО

У драматичним борбама вођеним после форсирања Неретве, јединице Друге пролетерске дивизије, Прве пролетерске и Десете херцеговачке бригаде разбиле су ноћу између 14. и 15. марта 1943. године у рејону Чичева, узводно од Коњица, главне четничке снаге, и потом, поразивши четнике, заузеле Главатицево. У тим одлучујућим борбама са главном четничком групацијом, значајну улогу је имала Прва пролетерска бригада.

Спомен-обележје

На згради амбуланте у Главатичеву налази се спомен-плоча од јабланичког габра, са следећим латиничним текстом:

На свом побједоносном путу борци Прве пролетерске бригаде ослободили су Главатичево 15. марта 1943. године. Од 23. марта до 22. априла 1943. године на подручју Главатичева боравила је Централна болница Народно-ослободилачке војске и партизанских одреда Југославије са око 4.000 рањеника.

Спомен-плочу поводом прославе 35. годишњице битке на Неретви, подижу радни људи и грађани општине Коњиц, Главатичево, 6. XI1978.

КАЛИНОВИК

Јединице Друге пролетерске дивизије и Прве пролетерске бригаде, после огорчених борби, ослободиле су Калиновик, 23. марта 1943. године. Разбијене четничке снаге, којима је непосредно командовао Дража Михаиловић, одступиле су ка Фочи и Добром Пољу. У борбама за Калиновик избачено је из строја око 400 четника, а партизанске јединице су имале 135 мртвих и рањених бораца.

Спомен-обележје

На згради ресторана у Улици маршала Тита налази се спомен-плоча (100x50 цм) од црног гранита, на којој је угравиран следећи ћирилични текст:

шнн ЧН,
 §\ ИИШШК! «1; Ш
 Ш мш № %>>»{,••; 4ВП и
 > ЛШЖШ ЧШН НН
 ФВШНП П Ч;ПП
 МШШК К8Ш
 8НсА 6ИШШ >«» 14| И№А
 ИШМА ИИа»ЫШКА 1УУ(8ШТИ
 ЈЧ:ТРОЈ ИЕНШСШЈ 8ШВН
 1МП8 ИИ НСШВУМ
 80ЈШ МШВАИИ
 СЛШ-ТДИН ШНДП
 ШИ Р КГ 6ИГЛЕ "«
 Г- ШК ИОУ НДИЖ
 сши «(Г\ц\ НОР~\
 КУННВК

Године 1943. месеца марта на прилазима Калиновику I, II и III батаљон Прве пролетерске бригаде у дводневној борби уништили су формацију од четири хиљаде „Јуришних“ четника Драже Михаиловића и Павла Ђуришића, који су, заједно са Немцима и Италијанима, садејствовали у четвртој непријатељској офанзиви против Народноослободилачке војске Југославије. Вјечна слава палим борцима Прве пролетерске бригаде.

Спомен-плочу подиже Савез бораца НОР-а Калиновик

УСТИКОЛИНА

У ноћи између 8. и 9. априла 1943. године Прва пролетерска бригада је код Устиколине форсирала Дрину и снажним јуришем разбила четничке и италијанске снаге на десној обали реке, створивши тако услове за даљи продор Оперативне групе дивизија ка Санџаку. На добро утврђеним положајима на Исфару Прва пролетерска бригада је, заједно са Трећом крајишком, разбила Четврти алпски пук италијанске дивизије „Тауринензе“, избацивши из строја 136 његових војника и официра.

Спомен-обележје

У Устиколини, поред пута за Фочу, налази се споменик од камена, на коме је спомен-плоча од гранита (150x100 цм), са следећим ћиричним текстом:

Године 1943, месеца априла, у херојским борбама наше Народноослободилачке војске на Дрини Прва пролетерска бригада извршила је прва прелаз Дрине из Устиколине на сплавовима, под кишом непријатељске ватре и на Исфару разбила италијански пук, уништивши хиљаду и пет стотина окупаторских војника и официра. Народ фочанског среза подиже ову спомен-плочу за вечно сећање будућих покољења слободне социјалистичке Југославије на жртве и победе Прве пролетерске бригаде на Дрини у великим годинама наше народне револуције.

ТЈЕНТИШТЕ

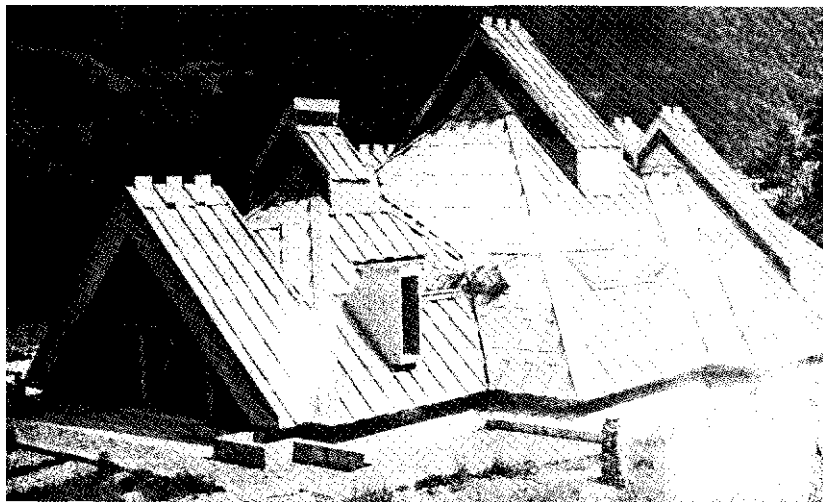
У легендарној бици на Сутјесци, крајем маја и у првој половини јуна 1943. године, учествовала је и Прва пролетерска бригада, која је водила тешке борбе са немачким трупима, неке и одлучујуће за исход битке. Борбе на Златном бору, Боровну и Сухи, те посебно на Балиновцу и Зеленгори, приликом пробоја немачког обруча, класичан су пример за историју о колективном херојству и самопрегору свих бораца и старешина.

Спомен-обележја

На Тјентишту, у Долини хероја, налази се централно обележје битке на Сутјесци-меморијални споменик, симбол пробоја обруча и победе јединица НОВЈ. Састоји се из две, симетрично постављене, громаде армираног бетона, висине 19 метара. На платоу изнад споменика постављено је 18 полуелипсастих бетонских трака, на којима су урезана имена јединица које су учествовале у бици на Сутјесци. На једној је урезано име Прве пролетерске бригаде.

На Тјентишту се налази и спомен-кућа катунског типа. У њеној унутрашњости, на зидним површинама, исписана су имена 6.509 погинулих бораца, међу којима и 458 из Прве пролетерске бригаде, која је заступљена и са неколико аутентичних фотографија и копијом ратне заставе.

На Боровну, недалеко од Тјентишта, на трећем километру пута према Драгош-седлу налази се споменик у виду камене гробнице. На спомен-плочи је уписан латиницом следећи текст:

На овом мјесту, у току пробоја непријатељског обруча у петој непријатељској офанзиви, положили су своје животе народни херој ЛОЈО Шериф и 12 бораца Фочанске омладинске чете.

МИЉЕВИНА

После пробоја обруча на Балиновцу, 10. јуна 1943. године, тежиште битке на Сутјесци пренело се на комуникацију Калиновик-Фоча, на којој је непријатељ покушао да створи нови обруч. Пробојем Прве пролетерске бригаде на одсеку Оцркавље-Доњи Будањ, у рејону Миљевине, 12. јуна је Оперативна група дивизија форсирала реку Бистрицу, прешла комуникацију Калиновик-Фоча и, најзад, успешно окончала битку разбијањем делова немачке 369. легионарске и 104. ловачке дивизије.

Спомен-обележје

У селу Оцркављу, код Миљевине, налази се споменик саграђен од камена. На споменику је уграђена мермерна спомен-плоча са следећим ћириличним текстом:

У борбама за слободну социјалистичку Југославију Прва пролетерска бригада је године 1943, мјесеца јуна, на овим положајима од Баљиноваца до Миљевине, пробијајући последње обруче пете непријатељске офанзиве нанела немачким окупаторским јединицама огромне губитке. Слава борцима Прве пролетерске бригаде који су дали животе у тим херојским победама Народноослободилачке војске Југославије! Нека је вечан спомен на Прву пролетерску бригаду, која се и на овим положајима показала достојна свога великог имена.

ВЛАСЕНИЦА

Уз садејство Прве и Друге војвођанске бригаде, Прва пролетерска је разбила, 26. јуна 1943, непријатељску посаду у Власеници (два батаљона домобранског пешадијског пука, два усташка батаљона - око 2.000 војника) и ослободила град. Остаци посаде (679 војника), већином ненаоружани, повукли су се у Дрињачу.

Спомен-обележје

У Власеници се налази партизанско спомен-гробље. У централном делу поређане су појединачне спомен-плоче од мермера, постављене на бетонским постаментима, висине једног метра, на којима су исписани називи 25 бригада и четири одреда - јединица које су ратовале на овој територији. На првој спомен-плочи налази се латинични натпис ПРВА ПРОЛЕТЕРСКА НОУ БРИГАДА.

У централном делу спомен-парка, на полукружном зиду са петокраком звездом, стоји текст: НА ВЈЕЧИТОЈ СТРАЖИ СЛОБОДЕ.

ЗВОРНИК

Прва пролетерска бригада је, са по једним батаљоном Прве и Друге војвођанске бригаде, у ноћи између 4. и 5. јула 1943. напала у Зворнику посаду од око 2.500 усташа и домобрана. Пошто је сломила утврђену одбрану, бригада је са осталим јединицама ушла у град.

Спомен-обележја

У центру Зворника налази се спомен-костурница, са високим стилизованим зидом. Са леве стране је мермерна плоча (150x150 цм) са следећим латиничним текстом:

Палим борцима Прве пролетерске и Друге војвођанске бригаде у борбама за прво ослобођење Зворника јула 1943. године

Следе имена погинулих бораца, међу којима и име Филипа Кљајића, политичког комесара Прве пролетерске дивизије. На платоу испред зида налази се гробница с натписом: „Филип

Кљајић Фића 1913-1943", саугравираним петокраком звездом и српом и чекићем.

У парку, у центру града, налази се на бетонском постолу бронзана статуа Филипа Кљајића, без натписа и било каквих ознака, али препознатљива јер је верна лику.

СПЛИТ

После капитулације Италије, у ослобођеном Сплиту је 13. септембра 1943. од италијанских војника који су приступили НОВЈ формиран партизански батаљон „Гарибалди“, јачине 130 војника, који је ушао у састав Прве пролетерске бригаде. Заједно са њеним батаљонима, учествовао је у многим борбама у Далмацији, Босни и Србији. Крајем октобра 1944, у ослобођеном Београду ушао је у састав новоформиране бригаде „Италија“.

Спомен-обележје

На згради Медицинског факултета у Сплиту постављена је спомен-плоча од белог камена (140x50 цм), а трг испред зграде факултета носи назив „Пољана батаљона 'Гарибалди'“. На спомен-плочи је уклесан следећи латинични текст:

У овом слободарском граду формиран је 13. IX 1943. године први талијански партизанских батаљон „Гарибалди“, који се храбро борио у саставу Прве пролетерске бригаде Народноослободилачке војске Југославије

ЦИСТА ВЕЛИКА (Имотски) ТРИЉ (Сињ)

Да би спречила продор немачких снага из правца Имотског према ослобођеном Сплиту, Прва пролетерска бригада је, у другој половини септембра 1943, водила тешке одбрамбене борбе са деловима немачке 7. СС дивизије „Принц Еуген“ и 92. моторизованог пука дуж комуникације Имотски-Сињ, у рејону Цисте, Триља и ЈТовреча.

Спомене бел ежја

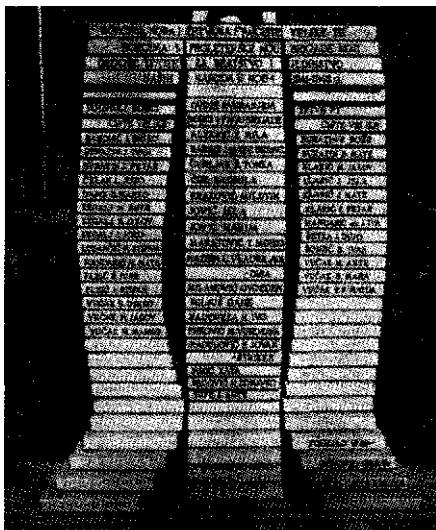
У селу Циста Велика подигнута је спомен-костурница у близини основне школе „Иван Горан Ковачић“. На белим каменим плочама уклесана су имена палих бораца и жртава фашистичког терора из Цисте Велике и имена 17 палих бораца Прве пролетерске бригаде. На спомен-плочи, изнад поређаних имена у три колоне, стоји латинични натпис:

Борцима НОР-а и жртвама фашистичког терора Циста Велика, те палим борцима Прве пролетерске НОУ бригаде који дадоше животе за братство и јединство наших народа у НОБ-у од 1941-1945. г. Подигао 1949-06-новио 1982. г. Народ Цисте Велике

На врху спомен-костурнице налази се метална петокрака звезда са српом и чекићем.

У месту Триљ, у парку, постављена је на каменом постаменту спомен-плоча са следећим латиничним текстом:

Године 1943, мјесеца септембра, Прва пролетерска бригада је на ноложјама код Триља потпуно уништила окупаторску колону моторних возила, заплијенивши велику количину ратног материјала. Ову спомен-плочу подиже народ сињског котара за сјећање на херојство, жртве и побједу Прве пролетерске бригаде, славне бригаде братства и јединства наших народа у великој борби за слободну социјалистичку Југославију

Изнад текста су угравирани пушка и петокрака звезда са српом и чекићем, а на врху спомен-плоче још једна петокрака звезда са српом и чекићем.

ПАЛИСАД (Златибор)

Приликом продора у Србију, после форсирања Увца и разбијања четничких снага на Златибору, Прва пролетерска је, заједно са Трећом крајишком и Тринаестом хрватском пролетерском бригадом, од 24. до 27. августа 1944, водила тешке борбе за Палисад. На њему се из јаким утврђења бранила главнина 61. пука бугарске 24. пешадијске дивизије, јачине око 1.000 војника. Бригада је у ноћи између 26. и 27. августа заузела већи део насеља, наневши посади велике губитке. Остатак посаде је спасила интервенција немачких трупа из Ужица. Борба на Палисаду била је једина борба Прве пролетерске бригаде са бугарском окупаторском војском.

Спомен-обележје

На Палисаду, поред старог пута, налази **споменик у виду** камене громаде (3x2 м), на коме је **уграђена спомен-плоча** са следећим ћириличним текстом:

Прва пролетерска, III крајишка и XIII хрватска пролетерска бригада Прве пролетерске дивизије, у борбама 24, 25 и 26. августа 1944. године, на Палисаду, убиле су и заробиле око 1.000 војника и официра бугарске окупаторске армије, запленивши велике количине тешког и лаког оружја и другог ратног материјала. У тим борбама ногинуло је 65, а рањено 150 бораца и официра Прве пролетерске дивизије. Ову спомен-плочу подиже Савез бораца Златибора за сећање на херојске јурише Прве пролетерске дивизије у завршним борбама за ослобођење наше земље, у част десетогодишњице Југословенске Народне Армије. 22. децембра 1951. год.-Палисад

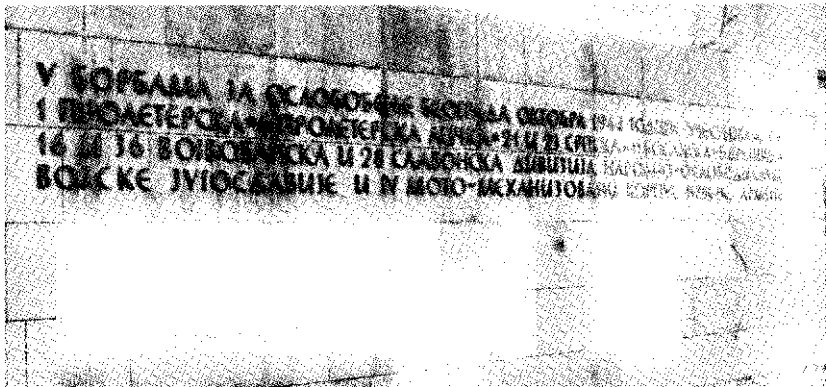
Изнад спомен-плоче угравиране су пушка и петокрака са српом и чекићем.

БЕОГРАД

У борбама за ослобођење Београда, од 13. до 20. октобра 1944, учествовала је и Прва пролетерска бригада, нападајући на правцу главног удара: Авала-Јајинци-Бањица-Аутокоманда-Славија-Народна скупштина-Трг Републике-Калемегдан.

Спомен-обележја

У Београду постоји Спомен-гробље ослободилаца Београда, у Рузвелтовој улици. На улазу у гробље, са унутрашње стране мермерног зида, исписани су називи свих јединица које су учествовале у борбама за ослобођење Београда, међу којима и назив Прве пролетерске бригаде.

ШИД-ШАРЕНГРАД-ВУКОВАР (сремски фронт)

Од почетка децембра 1944. до средине априла 1945, бригада се налазила у Срему где је у рејону Шида, Винковаца, Шаренграда и Вуковара (код Ердевика, Илаче, Товарника, Шидских Бановаца, Оролика, Чаковаца, Негосаваца, Нијемаца, Шаренграда и других села) водила тешке борбе, најтеже у њеној историји, у којима је претрпела огромне губитке.

Спомене-обележја

У близини Шида, код села Адашеваца, на левој обали Босута, поред ауто-пута Београд-Затреб, подигнуто је импозантно спомен-обележје „Сремски фронт“. У амфитеатарском простору - Сабиралиште, на кружном зиду, исписани су називи јединица које су се бориле на сремском фронту, међу којима је и име Прве пролетерске. У Алеји части исписана су на зидовима имена око 13.000 погинулих бораца. Међу њима су и имена 1.321 погинулог борца Прве пролетерске бригаде. У музејској поставци, међу фотографијама, скицама, оружјем и заставама налазе се и експонати који се односе на Прву пролетерску бригаду

У Шаренграду, на спомен-гробљу, подигнут је гранитни стуб, висок три метра, на коме је исписан следећи латинични текст:

Овде је сахрањено око 450 бораца Прве и Друге пролетерске дивизије, 21. српске и 48. македонске дивизије Југословенске армије, палих у марту 1945. године, у борбама за ослобођење домовине.

Десно и лево од споменика, на два мермерна плоча су исписана имена 226 сахрањених бораца, а око споменика се налази 59 малих камених стубова-гробова.

У селу Негосавцима, на сеоском гробљу, налази се споменик са две спомен-плоче. На једној, израђеној од црног мермера, исписан је следећи ћирилични текст:

У СЛАВУ 40 БОРАЦА
(ПРОЛЕТЕРСКЕ и & ирдагоске
БРИГАДЕ 1.ПРОЛЕТЕРСКЕ ДИВИЗИЈЕ
КО 1 И СУ » 4 4 -1945. ПАПИ У БОРБАМА

И В Љ В У Д Н О С П Г А Н А Ј О «

У славу 40 бораца 1. пролетерске и 8. црногорске бригаде 1. пролетерске дивизије који су 1944-1945. пали у борбама на сремском фронту за слободу и бољу будућност свога народа. Мештани, борци, омладина Негославаца 1978. године

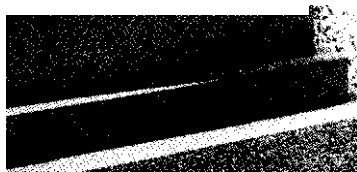
Ш

V*

Ц

I

тшмтММШ

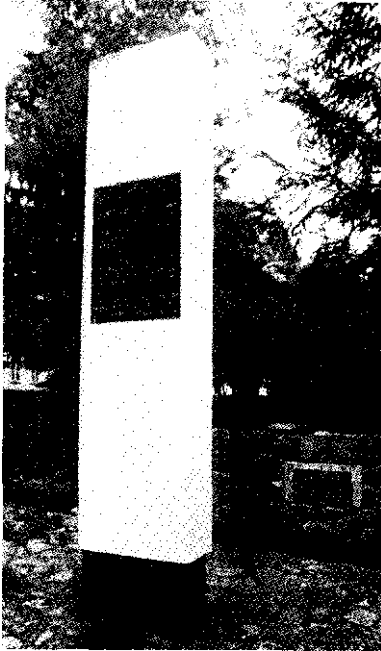

ПЛЕТЕРНИЦА

После пробоја сремског фронта и ослобођења Вуковара, Прва пролетерска бригада је, заједно са осталим јединицама Прве армије, наставила наступање кроз Славонију. Веома тешке борбе водила је 19. и 20. априла 1945, заједно са Трећом крајишком и Тринаестом хрватском бригадом и Тенковским батаљоном, за јако утврђено упориште Плетерницу. Тек после упорних напада и узастопних јуриша, Плетерница је заузета. Бригада је претрпела тешке губитке: 225 избачених из строја, међу којима 76 погинулих.

Спомен-обележје

У центру села, у спомен-парку, налази се заједничка гробница и обелиск од бетона, висок четири метра, са црном мермерном спомен-плочом (80x100 цм), на којој је исписан следећи латинични текст:

Палим борцима НОР-а 1941-1945-ХШ пролетерске бригаде, I пролетерске бригаде, III крајишке пролетерске бригаде — за ослобођење Плетернице и Ударна Вировитичка бригада. Ви падосте жртвом и дадосте све: крв, живот и младост ради слободе!

Споменик подиже Савез бораца НОР-а и све друштвено-политичке организације мјеста Плетернице

Изнад текста угравирана је петокрака звезда са српом и чекићем.

Иза обелиска је камени зид на коме се налази спомен-плоча (60x30 цм), на којој је исписан латиницом следећи текст:

Овај споменик подигнут је борцима Ј. А. који дадоше своје животе за напредак човјечанства и са остварење социјализма од 18-21. IV1945. Мјештани Плетернице

ВРБОВЕЦ

У наступању ка Загребу, Прва пролетерска бригада је на његовим прилазима, на јако утврђеном и брањеном Врбовцу, од 5. до 7. маја 1945. водила огорчену борбу, сигурно међу најтежим и најкрвавијим у њеној ратној историји, у којој је претрпела велике губитке: 158 погинулих и 359 рањених бораца.

Спомен-обележја

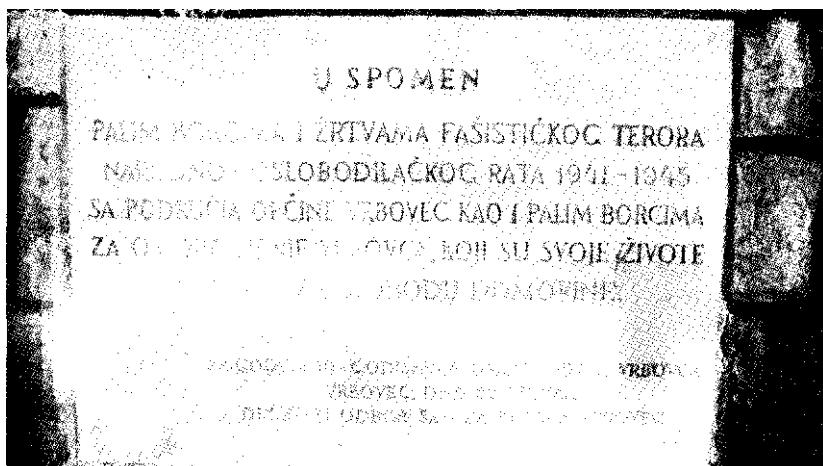
У градском гробљу, на улазу у Врбовец, налази се споменик палим борцима Прве пролетерске дивизије. На обрађеном камену постављена је црна мермерна спомен-плоча, величине 200x150 цм, са два стуба са стране. На спомен-плочи је угравиран следећи латинични текст:

Спомен палим борцима 6-7. V 1945. Прве пролетерске дивизије

Изнад текста је звезда петокрака са српом и чекићем. И на стубовима се налазе петокраке звезде. Испред споменика је оивичена алеја-гробница.

У центру Врбовца, у парку, налази се споменик од обрађеног камена, величине 400x400 цм, на чијем је врху грб од метала. На средини споменика је бела мермерна плоча 100x70 цм, са следећим латиничним текстом:

У спомен палим борцима и жртвама ф < >, ског терора Народноослободилачког рата 1941-1945 са пооручја опћине Врбовец, као и палим борцима за ослобођење Врбовца, који су своје животе положили за слободу домовине. Пригодом 10-годишњице ослобођења Врбовца. Врбовец, дне 27. VII 1955. Опћински одбор Савеза бораца Врбовец

У многим градовима и селима - у онима за које је бригада водила борбе или их ослобађала, и у неким који се нису налазили на њеном ратном путу - у знак захвалности и признања, поједине улице, културне, образовне, друштвене, здравствене и спортске установе, организације и друштва, музејске поставке, радне организације, касарне, карауле и друге војне установе носе називе Прве пролетерске бригаде и појединих њених батаљона, те народних хероја и истакнутих бораца из њеног ратног састава.

Улице

Са називом *Прва пролетерска бригада* налазе се у Рудом, Сарајеву, Прњавору, Триљу, Ваљеву, Врбовцу, Дрнищу, Титограду.

Са називима појединих батаљона или чета налазе се у Крагујевцу (3. крагујевачки батаљон), Краљеву (4. краљевачки батаљон), Београду, Обреновцу, Вранићу, Баћевцу и Барајеву (Београдски батаљон) и Титовој Митровици (Рударска чета).

Са називима народних хероја и истакнутих бораца налазе се у следећим градовима, насељима и селима: у Рудом, Сарајеву, Зворнику, Ваљеву и Београду (Филипа Кљајића Фиће); у Краљеву и околини (Мира Драгишића, Олге Јовичић Рите, Рада Вилотијевића, Хероја Маричића, Момчила Петровића Трше, Боже Цугера, Драгића Пантовића Патка, Миодрага Миловановића Грчког, Мирка Белобрка Коље, Радојка Ковијанића Јуде, Славољуба Петровића Заврзана, Милутина Кекерића, Мирослава Андрића, Новице Јолића, Алемпије Јанковића, Станимира Ђоковића и Богдана Пиловића); у Крагујевцу и околини (Миодрага Миљковића Зекинца, Живадинке Дивац, Димитрија Јанковића Циција, Мирка Јовановића, Градимира Младеновића, Микуша Гајевића, Драгог Барјактеревића, Андре Маринковића, Ангелине Недељковић, Божидара Деспића, Чедо Дулејановића, Драгољуба Дулејановића, Драгослава Миловановића Деве, Ђуре Димитријевића, Јосипа Шнерсона, Казимира Вељковића, Лепосаве Михаиловић Опике, Лоје Шерифа, Мартина Багија, Микана Димитријевића, Милоја Симовића, Миодрага Урошевића Артема, Мирослава Миће Роглића, Моме Станојловића, Перице Максимовића Игманца, Слободана Филиповића, Воје Радића, Војислава Дулића и Жикице Тасића); у Београду и околини (Пера Ђетковића, Синоше Николајевића, Милана Шарца, Здравка Јовановића, Љубомира Живковића Шпанца, Чедо Миндеровића, Драгана Марковића, Драгише Јелића, Милинка Јелића, Добривоја Бановића, Ивана Богдановића Вањке, Душана Борисављевића Чале, Милорада Бркића, Чедомира Ђоинчевића, Милисави Ђорића, Живорада Јанковића, Добривоја Јовановића, Милорада Јовановића, Александра Јоксимовића, Миливоја Косанића, Божидара Кресића, Добривоја Максимовића, Живорада Маринковића, Радована Маринковића, Мирка Миловановића, Ивка Милосављевића, Ђурђа Митровића, Добривоја Михаиловића Мацара, Владисава Николића, Милице Николић, Милорада Николића,

Чедомира Николића, Милована Нићифоровића, Ђорђа Огњановића, Илије Опсенице, Радоје Првуловића, Милутина Станимировића, Тихомира Степановића, Живка Стевановића, Живојина Тодоровића, Милована Тодоровића, Слободана Тодоровића, Тришић Љубивоја Буце, Милорада Ђирића, Илије Чалића и Владимира Чамџића Ваве); у Иванграду (Крста Бајића, Душана Вујошевића и Воја Масловарића); у Бару (Владимира Роловића и Ристе Лекића); на Цетињу (Сава Бурића и насеље Ђура Петровића); у Титограду (Милије Секуловића).

Са називом Пролетерске бригаде налазе се у Коњицу, Дувну, Ливну, Јајцу, Посушју, Теслићу, Београду.

Са називом Игмански марш налази се у Вогошћу.

Школе

У Рудом: ОШ „Прва пролетерска бригада“ и ШЦ „Филип Кљајић Фића“.

Сарајеву: ШМЦ „Игмански марш“.

Вогошћу: ОШ „Игмански марш“.

Зворнику: ОШ „Филип Кљајић Фића“.

Сплиту: ОШ „Прва пролетерска бригада“.

Београду: ОШ „Прва пролетерска бригада“, ОШ „22. децембар“, ОШ „Филип Кљајић Фића“, ОШ „Синиша Николајевић“, ОШ „Јован Поповић“, ОШ „Владимир Роловић“ и ЦУО „Београдски батаљон“.

Обреновцу: ОШ „Јован Поповић“.

Краљеву: ОШ „4. краљевачки батаљон“, ОШ „Браћа Вилоутијевић“.

Титовој Митровици: ОШ „Браћа Михаиловић“ и ОШ „Раде Милићевић“.

Иванграду (село Штитари): ОШ „Рајко Кораћ“.

Миочу: ОШ „22. децембар“.

Колашину (село Осреци): ОШ „Саво Машковић“.

Личком Петровом Селу: ОШ „Никола Бубало“.

Дечанима (село Рзњићи): ОШ „Петар Прља“.

Крагујевцу: ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“, ОШ „Мома Станојловић“, ОШ „Живадинка Дивац“, ОШ „Мишко Јовановић“, ОЦ „Воја Радић“, Сп. шк. Драгољуб Божовић Жућа.

Установе, организације, друштва, предузећа

У Сарајеву: Планинарско друштво „Игмански марш“, Радио-клуб „Игмански марш“, Касарна „Игмански марш“, Предузеће за израду одеће „22. децембар“.

Вогошћу: Одред извиђача „Игмански марш“.

Фочи: Медицински центар „Пролетерске бригаде“.

Зворнику: Одред извиђача „Филип Кљајић Фића“, Бродарско друштво „Филип Кљајић Фића“, Мост „Филип Кљајић Фића“.

Краљево: Металски комбинат „Живан Маричић“, Касарна „4. краљевачки батаљон“, Дечји вртић „Олга Јовичић Рита“.

Матарушкој Бањи: Медицински завод „Браћа Маричић“.

Крагујевцу: Грађевинско предузеће „Градимиr Вељковић“, Студентски дом „Вита Јањић“, Дом ученика „Миодраг Урошевић Артем“, Ремонтни завод „Ђура Димитријевић“, Пионирски одред „Миодраг Нешић Кеша“, Музејска поставка „Мирко Јовановић“.

Аранђеловцу: Музејска поставка „Милан Илић Чича“.

Београду: КУД „Бранко Цветковић“, НУ „Владимир Дујић“, Дом културе „Браћа Танасијевић“ (село Баћевац), Дом културе „Милорад Пантић“ (село Остружница), Библиотека „Београдски батаљон“ (Барајево), Библиотека „Драган Марковић“ (село Забрeжје), Месна заједница „Милан Томић Царе“, Спомен-собa у касарни „4. јул“.

Обреновцу: РО „Драган Марковић“.

Бару: Биротехнички образовни центар „Душан Влаховић“, касарна „Перо Ђетковић“.

Иванграду: Дом здравља „Бошко Дедејић“ (село Марковац).

На Игману (Велико Поље): у хотелу „Игман“ музејска поставка о Првој пролетерској бригади

Гробнице, гробови, бисте

У местима погибије и сахране, као и у завичајним селима и градовима, подигнуте су заједничке гробнице, појединачни гробови и бисте (на трговима, у парковима, у школама, у радним организацијама и касарнама).

а) Гробнице и гробови се налазе у следећим местима: Рудо, Гаочићи, Соколац, Подроманија, Пјеновац, Фоча, Прозор, Ливно, Босански Петровац, Ситница, Јајце, Власеница, Зворник, Циста Велика (Имотски), Београд, Шаренград, Шид, Негосавци (код Вуковара), Врбовец, Краљево.

б) Бисте: у Пјеновцу (народним херојима Милану Илићу и Драгану Павловићу), Соколцу (Милану Шарцу), Зворнику (Филипу Кљајићу Фићи), Аранђеловцу (Милану Илићу Чичи), Бару (Перу Ђетковићу), Будви (Марку Станишићу), Љуботину (Перу Ђетковићу), Виношкој код Иванграда (Милошу Коматини), Штипарима код Иванграда (Рајку Кораћу), Личком Петровом Селу (Николи Бубалу), Рзњићу код Дечана (Петру Прљи), Крагујевцу (Мирку Јовановићу), Воји Радићу, Драгољубу Божовићу Жући, Миодрагу Урошевићу Артему, Ђури Димитријевићу, Моми Станојловићу, Шерифу Лоји, Андри Маринковићу, Димитрију Јанковићу Цицију, Вити Јањићу, Казимиру Вељковићу и Живадинки Дивац), Краљево (Олги Јовичић Рити и Живану Маричићу), Крушевцима код Краљева (Живану Маричићу), Рођевићима код Краљева (Радошу Ракићу).